

บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง

“ประชาธิปไตยในเงงาม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง
“ประชาธิปไตยในเงางาม”
๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ณ ออนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
ตั้งแต่หน้าร้านอาหารเมธาลัยศรีแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณ
จนถึงบริเวณสี่แยกคอกวัว

วิทยาศาสตร์และประณีตศิลปะทางสังคม
จะทำให้ นักสังคมบรรลุถึง “วิชา”
คือความรู้แจ้งเห็นจริงในสภาวะของสังคม

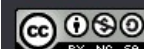
ปรีดี พนมยงค์

PRIDI-PHOONSUK
ปรีดี - พนมยงค์

www.pridi-phoonsuk.org

ChangeFusion OPENBASE.in.th

เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาทุกชิ้นไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่งานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

จากการจัดประกวดและแสดงนิทรรศการภาพศิลปะเด็กและเยาวชน หัวข้อ “ความดี” เมื่อวันที่ ๔-๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ ณ สถาบันปรีดี พนมยงค์มีเด็กและเยาวชน จำนวน ๑,๑๐๐ คน จาก ๑๘๗ สถาบันการศึกษาส่งผลงานเข้าร่วมแสดง ครั้นพอถึงการจัดแสดงนิทรรศการภาพศิลปะ รัฐบาลสุวาทินายปรีดี พนมยงค์ เมื่อวันที่ ๑๔-๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า มีศิลปินคัดสรรตั้งแต่อายุต่ำสุด ๒๐ ปี จนถึงอายุสูงสุด ๗๐ ปี จำนวน ๖๕ คน ส่งผลงานร่วมแสดง ๑๑๐ ชิ้นงาน ผู้เข้าชมนิทรรศการตามที่ตั้งนามในสมุดทะเบียนนับได้ ๑,๐๒๐ คน

ภาพสรุป โครงการทัศนศิลป์ ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาสรัฐบุรุษอาวุโส ทั้งสองโครงการประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ยังมีโครงการทัศนศิลป์ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาสรัฐบุรุษอาวุโสอีกโครงการหนึ่งเป็นโครงการสืบเนื่องโครงการที่สามทำให้ต้องคิดทบทวนว่าควรจัดออกมาในลักษณะใดจึงจะเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และพยายามให้เห็นความร่วมมือของคนต่างวัย ต่างรุ่นอย่างหลากหลายโดยตั้งอยู่บนจุดมุ่งหมายเดียวกัน

เมื่อกลับมาย้อนพิจารณาถึงปัจจัยแห่งการจัดการแสดงนิทรรศการศิลป์กับการเมืองแล้ว ก็พอมองเห็นช่องทางที่สามารถนำมาเชื่อมโยงให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ทั้งในเรื่องของสถานที่ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย ตัวบุคคล และที่เป็นหัวใจได้แก่การกำหนดหัวข้อ

สถานที่ สาธารณะที่เป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง เมื่อนึกถึงเป็นอันดับแรกได้แก่

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน :

ทุกวันนี้ผู้คนทุกชนชั้นในสังคมต้องเดินทางผ่านถนนราชดำเนินด้วยความจำเป็นนับจำนวนมหาศาล

เหตุการณ์สำคัญ ทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย

การเรียกร้องให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ การเดินขบวนสวนสนามของเสรีไทย ๒๔๘๘ การเดินขบวนประท้วง การเลือกตั้งสกปรก ๒๕๐๐ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เหตุการณ์ เดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ ฯลฯ :

ถนนราชดำเนินเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองไทย

บุคคล นายปรีดี พนมยงค์ :

เป็นจักรเพ็ญและกลไกสำคัญผู้หนึ่งในการขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย

หัวข้อ

๑. ถ้าโจทก์เริ่มต้นที่ ครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาสรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๔๕๓-๒๕๕๓ ในระหว่างหนึ่งร้อยปีมานี้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอะไรบ้างในสังคมไทย

๒. ให้คำนึงถึงมุมมองมิติทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์มากกว่าวิพากษ์วิจารณ์โดยผูกโยงกับวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาสรัฐบุรุษอาวุโส

ที่กล่าวมานี้เมื่อเรานำมาประมวลเข้าด้วยกันก็สามารถสร้างเป็นเค้าโครงเรื่องนำไปสู่การจัดแสดงนิทรรศการศิลป์ปรกรมกลางแจ้ง ภายใต้หัวข้อ “ประชาธิปไตยในเงามาม” ๑๐๐ ปีนายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

โครงการนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง

“ประชาธิปไตยในแงาม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

หลักการและเหตุผล

ด้วยในปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ เป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ องค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อสังคมไทยและมนุษยชาติ สำหรับกิจกรรมทางด้านศิลปกรรม ได้จัดโครงการเพื่อร่วมในการเฉลิมฉลองดังกล่าว ประกอบด้วยโครงการทางศิลปกรรม ๓ โครงการด้วยกัน ได้แก่

๑. โครงการศิลปะเด็กและเยาวชน หัวข้อ “ความดี” เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

๒. โครงการนิทรรศการภาพศิลปะรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล

๓. โครงการศิลปกรรมกลางแจ้ง “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

โครงการศิลปกรรมกลางแจ้ง “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับ สังคมไทย มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการยกย่องรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์

๒. เพื่อส่งเสริมให้ศิลปินทัศนศิลป์ร่วมมือกับบุคคลวงการต่างๆ แสดงออกด้วยการสร้างสรรค์ศิลปะที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย สังคม และสันติภาพ

๓. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนแสดงออกทางศิลปกรรม โดยมุ่งเน้นปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมทางสังคม

๔. เพื่อส่งเสริมงานด้านศิลปกรรมให้ได้มีส่วนสร้างความงดงามให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่

๕. เพื่อเป็นการเผยแพร่งานศิลปกรรมต่อสาธารณชนในวงกว้าง

๖. เพื่อให้เห็นความสำคัญระหว่างชุมชนเมืองกับการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย

เจ้าของโครงการ

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส

สถาบันปรีดี พนมยงค์

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโสฯ

ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์	ประธาน
ดุขฎิ บุญทัศน์กุล	กรรมการ
ทวีศักดิ์ ไยเมือง	กรรมการ
นิวัติ กองเพียร	กรรมการ
สุพจน์ แจ่มเร็ว	กรรมการ
อำนาจ เย็นสบาย	กรรมการ
สมชาย วัชรสมบัติ	กรรมการ
สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

พิทักษ์ ปิยะพงษ์	สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย
สมชาย วัชรสมบัติ	อมร อมรรัตนานนท์
ทวีศักดิ์ ไยเมือง	ทองขาว ทวีปรังษีกุล
โชคชัย ตักโพธิ์	ผดุง พรหมมูล
อำนาจ เย็นสบาย	สาโรจน์ เพือกกล้า
ประเสริฐ ฤทธิสำเร็จ	ไมตรี หอมทอง
กฤติยา กาวิวงศ์	เด่นพงษ์ วงศ์ศโรจน์
นิมิตร พิพิธกุล	ธีระวัฒน์ มุลวิไล
วรพจน์ โอสถาภิรัตน์	รัชณี วิศิษฐ์โรตม
ธวัชชัย หอมทอง	อิทธิฐ อนันต์ประเสริฐ

กองเลขานุการ

อิทธิฐ อนันต์ประเสริฐ	นงค์ลักษณ์ เหล่าวอ
จารุณนที พันธชาติ	เดชา รินทพล
ศุภเลิศ กิจขจรไพบูรณ์	กุล หลุ่มชมแข
สมชาย สนตะดุ	ผิวน้ำ เกลิมญาติ

บันทึกวีดิทัศน์

นิดา กาญจนเวชกุล

ถ่ายภาพ

ชวิน วัลย์ภักโย

วิธีการ

- เชิญศิลปินทัศนศิลป์คณาจารย์และนักศึกษาศิลปะสร้างผลงาน ศิลปะการจัดวาง ศิลปะสื่อการแสดง ศิลปะการเขียนภาพสด

- เชิญชวนเด็กและเยาวชนร่วมเขียนภาพสดกับศิลปินทัศนศิลป์ในระหว่างการจัดแสดงงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ คณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมร่วมกับฝ่ายต่างๆ

มีนาคม ๒๕๕๓ ประสานงานด้านธุรการ

เมษายน ๒๕๕๓ ประชาสัมพันธ์และประสานงานดำเนินการ

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จัดแสดงงาน

มิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๕๓ รวบรวมข้อมูลจัดพิมพ์หนังสือ

วันเวลาและสถานที่แสดงงาน

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ บริเวณลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง ตั้งแต่หน้าร้านอาหารเมทาลัยศรแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณไปจนถึง ทางเท้าอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และสี่แยกคอกวัว

ผลที่ได้รับ

ศิลปินอิสระ คณาจารย์ นักศึกษาศิลปะ เด็กและเยาวชนผู้รักศิลปะ ร่วมกันสร้างสรรค์งานศิลปกรรมกลางแจ้ง ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปซึ่งเดินทางผ่านได้ชมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยและเห็นความสำคัญของการมีสันติภาพ โดยมีสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์เป็นเครื่องโน้มนำ

ตารางการจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง

“ประชาธิปไตยในแง่มุม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะสื่อแสดงบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เวลา ๒๓.๐๐ น.

การแสดงชุด “เบิกฟ้าบายศรีสู่ขวัญ ประชาธิปไตยไทย”
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สู่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
โดยตัวแทนศิลปินทุกกลุ่ม

เวลา ๒๔.๐๐ น.

การแสดงชุด “ภควัคติตา” โดย คัสสุระ คัง และคณะศิลปินนานาชาติ ญี่ปุ่น
อินเดีย ไทย

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เวลา ๐๖.๐๐-๘.๐๐ น. การแสดงสด ชุด “๑๐๐ ปี ปรีดี พนมยงค์ กับ สังคมไทย”

เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น. โดย กลุ่มศิลปินเพื่อ ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การเขียนภาพสดศิลปินกับเด็กและเยาวชน บริเวณสี่แยกคอกวัว

เวลา ๑๔.๐๐ น.

เด็กและเยาวชนจากที่ต่างๆ ร่วมเขียนภาพสดกับศิลปิน หัวข้อ “ประชาธิปไตย
ในแง่มุม”

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะสื่อแสดงบริเวณสี่แยกคอกวัว

โดย ศิลปินอิสระ กลุ่มอุกกาบาต กลุ่มพระจันทร์เสี้ยว กลุ่มมรดกใหม่ ฯลฯ

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะจัดวาง บริเวณลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยทางเท้าหน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง
ถนนราชดำเนินจนถึงสี่แยกคอกวัว

โดย คณาจารย์ นักศึกษา จากสถาบันศิลปะทั่วประเทศ
และศิลปินอิสระจากทั่วสารทิศ

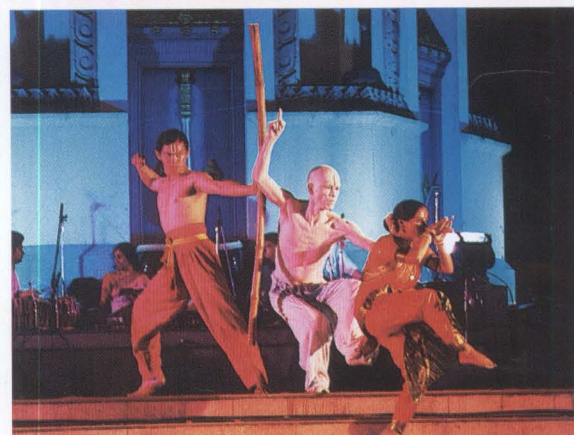
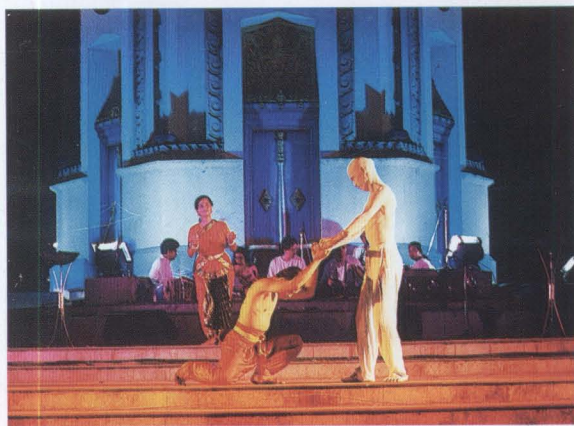
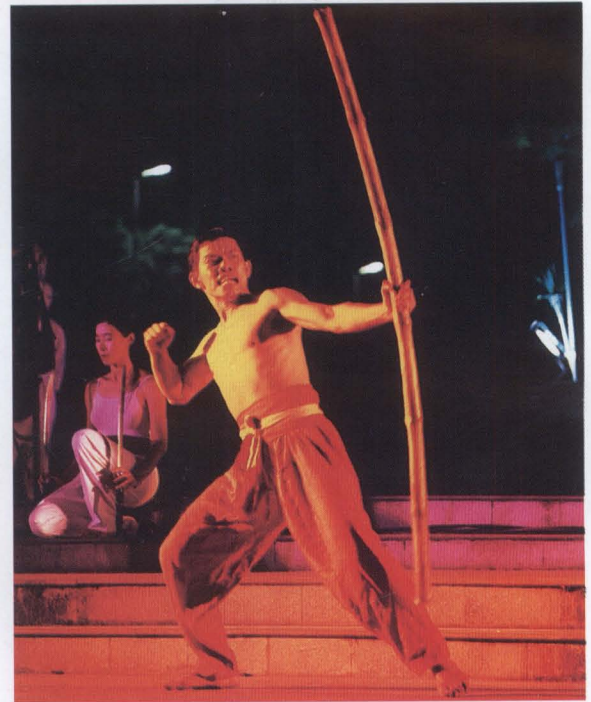
วันที่ ๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

นิทรรศการศิลปะเด็กและเยาวชน บริเวณคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชมผลงานสร้างสรรค์ศิลปะของ ศิลปินอาวุโสของประเทศไทย ศิลปินอิสระ คณาจารย์ นักศึกษา จาก
สถาบันการศึกษาศิลปะต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ศูนย์กลางเทคโนโลยีราชชมงคล
(คลองหก) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี กลุ่มธรรม กลุ่มพระจันทร์เสี้ยว กลุ่มโปรเจ็ค
๓๐๔ กลุ่มอุกกาบาต กลุ่มบีฟลอร์ กลุ่มศิลปินอิสระ เด็กและเยาวชนรักประชาธิปไตย ฯลฯ

ศิลปะสื่อการแสดง

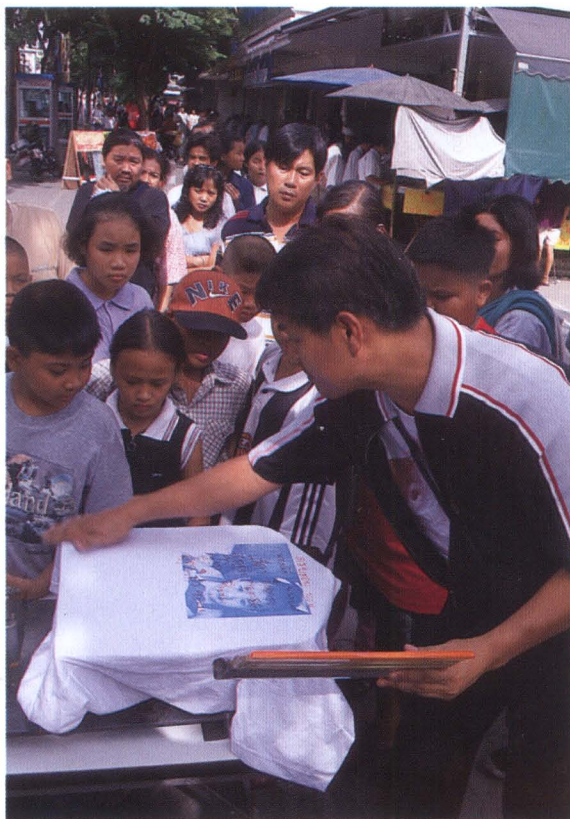

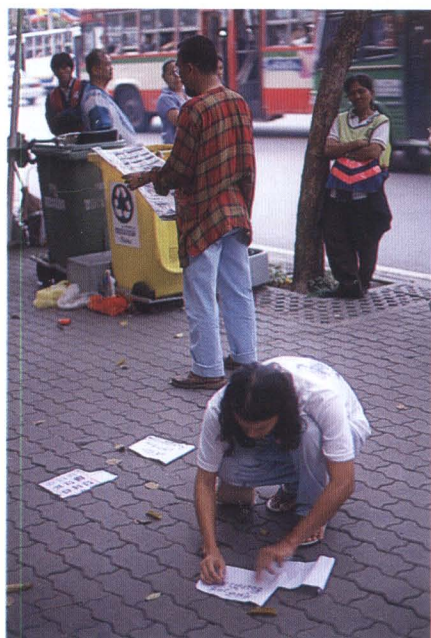
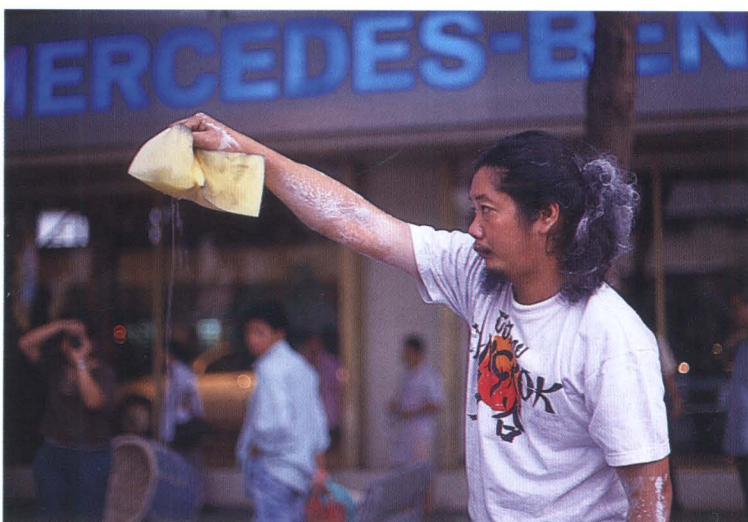

๒	๒.๔
๒.๑	๒.๕
๒.๒	๒.๖
๒.๓	

๓	๑๒
๔	๑๖

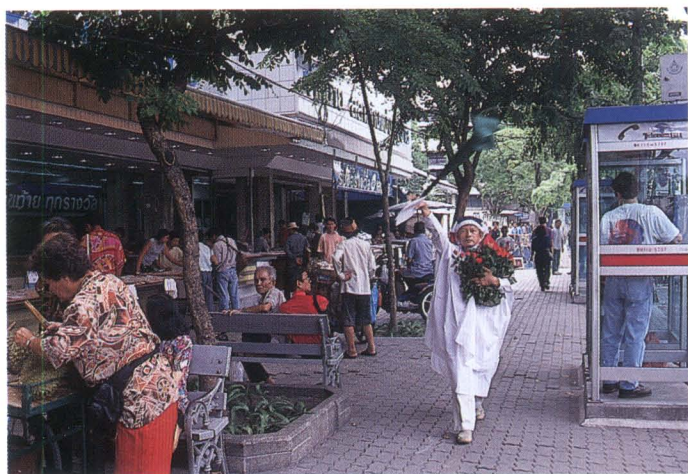

๑๑.๑	๑๑.๒
๑๑.๓	๑๑.๔
๑๑.๗	๑๑.๕
	๑๑.๖

๑๒	
	๑๓/๒
๑๓/๑	๑๓/๓

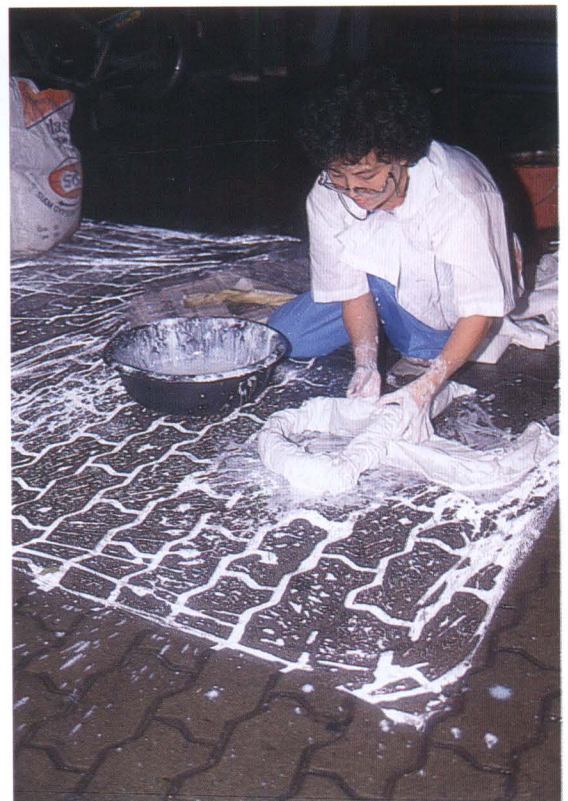
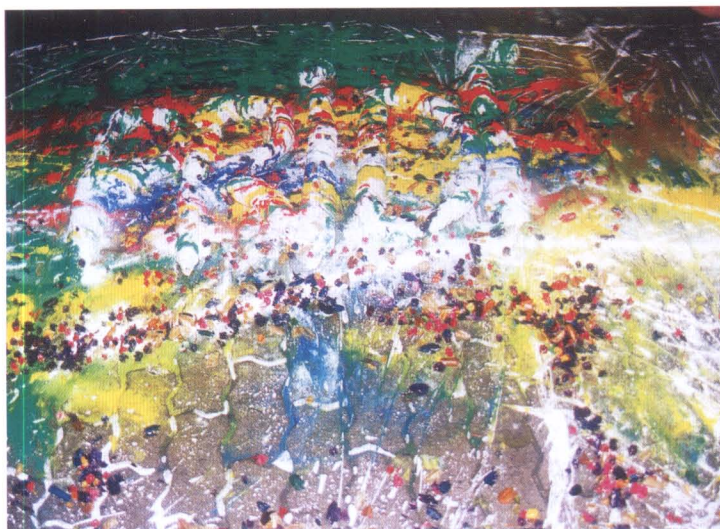

๑๕/๑	๑๕/๒
๑๕/๓	๑๕/๔
๑๕/๕	๑๕/๖

๑๕/๑	๑๕/๒
๑๖/๒	๑๖/๑
๑๖/๓	

ศิลปะสื่อการแสดง “ประชาธิปไตยในแง่มุม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

๑. ชื่อผลงาน	“เบิกฟ้าบายศรีสู่ขวัญประชาธิปไตย”
ศิลปิน	ตัวแทนศิลปินทุกกลุ่มที่เข้าร่วมแสดงงานศิลปกรรม ๑๐๐ ปี จำนวน ๑๙ คน
แนวคิด	ประชาธิปไตยคือรากฐานทางวัฒนธรรม มีอาณาพทรงคุณค่ายิ่งใหญ่ควบคู่กับสังคมไทย
รูปแบบ	เป็นขบวนพิธีกรรม เริ่มจากอนุสาวรีย์ท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ลานหน้าตึกโดม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สู่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นตัวนำ ก่อนเคลื่อนขบวนให้แสดงการคารวะรำลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ ๑๐๐ ปี ที่แล้ว เมื่อเดินไปถึงอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยแล้วเริ่มพิธีบายศรีสู่ขวัญอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
วัน เวลา	วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๒๓.๐๐ น.

๒. ชื่อผลงาน	“ภควัทคีตา”
ศิลปิน	คัทสึระ คัง และคณะบีฟลอร์
แนวคิด	ต้องการสื่อ สันติภาพ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวจาก หนังสือ “ภควัทคีตา” อันยิ่งใหญ่ ซึ่งมีความเป็นวัฒนธรรมของชนชาวเอเชีย ภควัทคีตา เป็นการร่วมงานระหว่างศิลปินหลากหลายสาขาจากสามเชื้อชาติ ไทย ญี่ปุ่น และอินเดีย ซึ่งเป็นการร่วมมือกันเป็นครั้งแรกเพื่อสร้างสรรค์งานครั้งนี้โดยเฉพาะ โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิญี่ปุ่น กำกับการแสดงโดย Katsura Kan ผู้กำกับชาวญี่ปุ่น และ ชีระวัฒน์ มุลวิไล ผู้กำกับชาวไทยจากกลุ่มละครบีฟลอร์ สองผู้กำกับได้ร่วมคิดร่วมฝึกซ้อมและแสดงเป็นตัวเอกคือ อรชุน กฤษณะ ร่วมกับนักเต้นรำชาวอินเดียคือ Ambkika Varma แสดงเป็นผู้เล่าเรื่อง การถ่ายทอดภาษาสันสกฤตโดย Trar Srinidhi ร่วมด้วยการสร้างสรรค์ดนตรีไทยซึ่งนำโดย อานันท์ นาคคง และคณะผสมผสานกับเสียงกลองทับบลาอินเดียโดย Srinivas Rao และเขารับเชิญ สมปอง พรหมเปี่ยม จากกลุ่มคีตวรรณกรรมร่วมขับขานลำนำภาคไทยในบทผู้เล่าเรื่อง ภควัทคีตา เป็นเรื่องราวช่วงหนึ่งในมหากาพย์มหาภารตะ ซึ่งเป็นเรื่องการแย่งชิงอำนาจระหว่างพี่น้องสองตระกูล เกาฬ และ ปาณฑพ อรชุนซึ่งอยู่ฝ่ายปาณฑพเกิดความท้อแท้ใจต่อการสู้รบเพราะต้องฆ่าพันธมิตรครูอาจารย์ของตนเองที่ขณะนี้อยู่กับฝ่ายเกาฬซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้าม จึงปรึกษากับกฤษณะซึ่งเป็นมิตรที่อรชุนนับถือมากกฤษณะได้สั่งสอนอรชุนให้มีความกล้าในการสู้รบ แต่ปรัชญาที่แท้จริงของภควัทคีตาเน้นถึงการกระทำว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่มีใครเลยที่จะอยู่ได้แม้ชนะโดยไม่ทำอะไรเลย เพราะทุกคนถูกบังคับให้ประกอบกรรมโดยแรงผลักดันของธรรมชาติ ผู้ไม่กระทำด้วยกายแต่คิดอยู่ในใจถือว่าเป็นผู้ประพฤติกว้าง ส่วนผู้ที่ประกอบกรรมโดยลำรวมมิมุ่งหวังผลถือว่าเป็นคนดี ฉะนั้นการกระทำจึงดีกว่าการอยู่นิ่งเฉย และมนุษย์มีหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อรักษาความมั่นคงของสังคม

Kan แสดงความคิดเห็นว่าที่เลือกเรื่องนี้เพราะตนเห็นว่าสอดคล้องกับความคิดของ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นคนธรรมดาสามัญคนหนึ่งแต่มีความสามารถนำเสนอเค้าโครง การเศรษฐกิจ อยากทำประโยชน์ให้คนอื่น เขาคิดทำความดีเพื่อคนส่วนรวมของประเทศ นายปรีดีเป็นคนๆ หนึ่งซึ่งเหมือนกับอีกหลายคนที่ได้เสียสละตนเองเพื่อทำประโยชน์ให้ แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และนี่คือส่วนสำคัญเช่นเดียวกับเรื่อง ภคवंชิตา นอกจากนั้นแล้วปรัชญาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การเฝ้าหาสันติภาพ โดยผ่านการ เรียนรู้ประสบการณ์จากโศกนาฏกรรมการหลังเล็ดของสองตระกูลซึ่งเป็นพี่น้องกัน ผล ของการหลังเล็ดได้สะท้อนภาพสลดใจและส่งผลให้คนเกรงกลัวที่จะประสพชะตากรรม แบบนั้น เพราะผลสุดท้ายคือความตายและการสูญเสีย คนเราจึงควรเฝ้าหาสันติภาพ

ธีระวัฒน์ ผู้กำกับร่วมได้สนับสนุนความคิดนี้ว่า ในงานวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถือว่าเป็นฤกษ์อันดีที่ชวนให้เราทุกคนได้รำลึกถึง นายปรีดี พนมยงค์ และ คณะผู้ก่อการให้เกิดรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องการให้ประชาชนได้มีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค มีความกินดีอยู่ดี และเราอยากรำลึกถึงผู้ล่วงลับที่ได้เสียสละชีวิตเพื่อเสรีภาพ เพราะเรา ได้อยู่ดีมีสุขในปัจจุบันนี้ก็เพราะผลของการกระทำความดี ของพวกเขาเหล่านั้นในอดีตนั่นเอง

ผู้ได้ชมการแสดงและผู้ที่ยังจำผ่านเข้ามาในคืนนั้นคงได้เห็นภาพของอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตยที่สวยงามแปลกตาด้วยแสงสีตามแนวความคิดประชาธิปไตยในแง่มุม ประกอบเสียงดนตรีอันไพเราะที่ผสมผสานความเป็นไทยอินเดียวได้อย่างลงตัวด้วยความ ตั้งใจของเหล่านักดนตรีที่ร่วมกันฝึกซ้อมร่วมกันค้นหาจึงได้ผลงานดังที่ปรากฏร่วมกับ นักแสดงที่ร่วมแสดงการรำดาบอีก ๑๐ ชีวิต ช่วยสร้างภาพของสงครามในจินตนาการ ได้เป็นอย่างดี นับว่าการแสดงครั้งนี้ประสบความสำเร็จดูจากเสียงตอบรับของผู้ที่มารอ ชมและร่วมพูดคุยหลัง การแสดงจบลงเมื่อเวลาหนึ่งนาฬิกาของวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เป็นการเบิกฟ้าชาตกาลได้อย่างยิ่งใหญ่และงดงาม

รูปแบบ	การแสดงท่าทาง เคลื่อนไหวต่างๆ ประกอบแสง สี เสียง
บริเวณ	ลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
วัน เวลา	วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๒๔.๐๐ น.

๓. ชื่อผลงาน	ชีมำก้านกล้วย
ศิลปิน	สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย
แนวคิด	การชีมำ สัญลักษณ์ของการเดินทาง มำก้านกล้วย การละเล่นของเด็กไทย
วิธีการ	นำการละเล่นชีมำก้านกล้วยมาประยุกต์ปรับแต่ง เพื่อเป็นการสื่อสารบอกเล่าถึงการเดินทาง ผ่านห้วงกาลเวลาของอุดมคติประชาธิปไตย สันติภาพ
รูปแบบ	ทุ่งโล่งกระเบ็น ศิระสะวมพาน ชีก้านกล้วย มือถือดอกไม้ หรืออุปกรณ์อื่น เต้นกระโดดบ้าง เดินบ้าง โขยกเขยก สลับผสมผสานท่วงท่าต่างๆ
บริเวณ	ลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
วัน เวลา	วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๖.๐๐ น.
จุดมุ่งหมาย	ต้องการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านไปมา สัมผัสรูปแบบด้วยสายตาเพียงอย่างเดียว เมื่อเห็นแล้ว บางท่านอาจนำไปคิดต่อ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน หรือไม่คิดอะไรเลยก็ได้ ต้องการ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านไปมาส่วนหนึ่งสังเกตเห็นว่า ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ มีบางสิ่ง เกิดขึ้นบริเวณนั้น

๔. ชื่อผลงาน	“สันติภาพร่อยจระ”
ศิลปิน	ศศิธร ตั้งคโณบล นงค์ลักษณ์ เหล่าวอ พิไลวรรณ ใจสุข และ นายนัล ศรีวิชัย
แนวคิด	สันติภาพไม่ได้เป็นนามธรรมแต่เป็นสิ่งที่สามารถสัมผัสได้ มอบให้กันได้ ถ่ายเทให้เข้าไป อยู่ในตัวทุกคนได้
รูปแบบ	ทำขนมรูปทรงต่างๆ เช่น รูปดาว รูปหัวใจ ฯลฯ เป็นขนมแห่งสันติภาพ
วิธีการ	นำไปแจกเชิญชวนให้ประชาชนทั่วไปรับประทานฟรีจนหมด
สถานที่	บริเวณทางเท้าตั้งแต่สี่แยกคอกวัว จนถึงบริเวณทางเท้าหน้าร้านอาหารศรแดง
วัน เวลา	วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

๕. ชื่อผลงาน	“ต้นไม้”
ศิลปิน	ธวัชชัย หอมทอง
รูปแบบ	นำต้นไม้จำนวนมากมาตกแต่งร่างกาย และพื้นที่
แนวคิด	ต้นไม้ปกคลุมแผ่สาขา รากดิ่งลงลึกดุดงก์แน่นหนา มนุษย์หนึ่งดิ่งามทรงค่า ความคิดดุจรากลึกยึดลงผืนแผ่นดิน
บริเวณ	หน้า BOOK AVENUE และเคลื่อนย้ายไปมาตลอดทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
วัน เวลา	วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

๖. ชื่อผลงาน “สันติภาพมาแล้ว”
- ศิลปิน สุวรรณ เมธาพิสิฐ
- แนวคิด กองทัพแห่งความรื่นเริงเป็นตัวแทนความยินดีในสันติภาพ
- รูปแบบ ปลอ่ยร่วมชูชีพทั้งหมดจากอาคารบริเวณถนนราชดำเนินกลาง โดยบรรจุน้ำในตุ๊กตาสีดำ
- วัน เวลา ช่วงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลาบ่าย
-
๗. ชื่อผลงาน “ร่วมสร้างฝัน”
- ศิลปิน จิตติพล สุวรรณกุลสง
- แนวคิด ประชาธิปไตยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย
- รูปแบบ วาดจำนวน ๑๐๐ ตัว มีข้อความเช่น “เรารักประชาธิปไตย” ปรากฏอยู่บนว่า
- วิธีการ สถานที่ แจกกว่าประชาธิปไตยให้ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ ตัว
- วัน เวลา ช่วงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลาบ่าย
-
๘. ชื่อผลงาน “สื่อรักจากใจ”
- ศิลปิน ปรีดา ชือตรง
- แนวคิด ประชาธิปไตย สันติภาพ เป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้
- รูปแบบ พิมพ์ Silk Screen ลงบนเสื้อยืด
- วิธีการ สถานที่ นำเครื่องมือพิมพ์มาพิมพ์ Silk Screen ลงบนเสื้อจริงๆ แล้วแจกประชาชน จำนวน ๑๐๐ ตัว บริเวณข้างสถานที่ก่อสร้างอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลาคม
- วัน เวลา ช่วงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลาบ่าย
-
๙. ชื่อผลงาน “โปสเตอร์ดิโปรษณียัตตรประชาธิปไตย”
- ศิลปิน วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร
- รูปแบบ พิมพ์โปรษณียัตตร รูปท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ จำนวน ๖,๐๐๐ แผ่น แจกประชาชนทั่วไปให้จำหน่ายส่งไปตามที่ต้องการส่ง โปรษณียัตตรจะถูกส่งออกจากแหล่งเดียวกันคือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และทางเข้าถนนราชดำเนินกลางผ่านมือบุรุษโปรษณียัตตรไปสู่ผู้รับทั่วประเทศ หากขีดเส้นตามบนแผนที่ประเทศไทยจากจุดส่งจนถึงผู้รับจะได้ภาพของเส้นสายเครือข่ายประชาธิปไตยบนประเทศไทยที่อาศัยคุณความดีของท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นสัญลักษณ์แห่งจิตวิญญาณประชาธิปไตยไทย
- แนวคิด โปรษณียัตตรประชาธิปไตยชุด ๑๐๐ ปี ชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ เป็นแนวคิดที่จะเผยแพร่คุณความดีของท่าน พร้อมกับเผยแพร่ประชาธิปไตยไปกับโปรษณียัตตร
- บริเวณ บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ทางเข้าถนนราชดำเนินกลาง
- วัน ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๑๐. ชื่อผลงาน	“สันติภาพเยียบ”
ศิลปิน	บัณฑิต โคตรมณี
รูปแบบ	ใช้จังหวะของละครใบ้มาผสมผสานกัน
แนวคิด	สันติภาพเป็นเรื่องใกล้ตัว
บริเวณ	สี่แยกคอกวัว
วัน เวลา	๑๑ และ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

๑๑. ชื่อผลงาน	“ไช้ตรวน ไท(ย) - ยุติธรรม?”
ศิลปิน	กลุ่มอุกกาบาตและศูนย์บ้านตึก : จุมพล อภิสุข วสันต์ สิทธิเขตต์ ไพศาล เปลียนบาง ช้าง พดุงศักดิ์ คชสำโรง มงคล เปลียนบางช้าง วิชชุกร ตั้งไพบูลย์ กล้า
แนวคิด	ผู้ร่วมสังเกตการณ์ : ถนอม ชำกดี นพวรรณ สิริเวชกุล คล้ายกับว่ามันยังไม่ไปไหน คล้ายกับว่ามีอยู่จริง คล้ายกับว่าไม่มีจริง ภาวะวิสัยของผู้ คนในสังคมหนึ่งๆที่คิดว่า นั่นคือคุณภาพพอประมาณของการมีชีวิต การมีชีวิตใน ปัจจุบันคือคุณภาพที่จริง คล้ายมีอยู่จริง?
รูปแบบ	แสดงสดในเวลาเดียวกันทั้ง ๗ คน
บริเวณ	ทางเท้าหน้าบริษัท BENZ
วัน เวลา	วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๘.๐๐ น.

๑๒. ชื่อผลงาน	“เลี้ยวหนึ่งที่ฉันทำได้?”
ศิลปิน	อริรัฐ อนันต์ประเสริฐ
แนวคิด	เลี้ยวหนึ่งที่ฉันทำได้? ต้องการให้คนที่ได้รับชงดังกล่าวเกิดคำถามและคิดหาคำตอบว่าตัวเองได้ทำอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง กับประชาธิปไตย ฉัน หมายถึง ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ฉัน หมายถึง ตัวฉันเอง ฉัน หมายถึง คนที่ผ่านไปผ่านมา
วิธีการ	แต่งชุดด้วยผ้าสีเหลืองลายดอกไม้ มีพานดอกไม้วางบนศีรษะ แล้วนำธงสีเหลืองซึ่งเขียน ข้อความว่า “เลี้ยวหนึ่งที่ฉันทำได้?” แจกให้แก่ผู้เดินผ่านไปผ่านมา
บริเวณ	ตั้งแต่หน้าบริษัทเมื่อโบราณ ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง บริเวณจำหน่ายสลากกินแบ่ง รัฐบาลไปจนถึงสี่แยกคอกวัว
วัน เวลา	วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๘.๐๐ น.

๑๓. ชื่อผลงาน	“สันติภาพอยู่ในตัวเธอ”
ศิลปิน	สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย
แนวคิด	ผ้าสีขาว = ความบริสุทธิ์ ธงชาติ = ประชาชนทุกชนชาติที่อยู่ในประเทศไทย ธงเขียว = ความเจริญงอกงาม ดอกกุหลาบสีแดง = แทนคำดวงใจของมนุษย์ นกกระดาศีขาว = สันติภาพ
วิธีการ	แต่งชุดผ้าคลุมสีขาว โปสเตอร์ด้วยธงชาติ หอบดอกกุหลาบสีแดง ควางด้ามธงสีเขียว เดินไปนั่งกลางทางเท้าแล้วลงมือพับนกกระดาศีขาว นำไปแจกให้กับผู้ชมที่ยืนอยู่โดยรอบ แล้ววางดอกกุหลาบสีแดงเรียงเป็นรูปหัวใจ ขับร้องเพลง พร้อมกับส่งเสียงพูด “สันติภาพที่ไขว่คว้าหาแสงสว่างนั้น อันที่จริงแล้วอยู่ในตัวของทุกคน โปรดเห็นคุณค่าของตนเอง” จากนั้นเดินควางด้ามธงเขียวไปสู่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
บริเวณ	ป้ายรถประจำทางและทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง หน้าบริษัท BENZ
วัน เวลา	วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๔.๐๐ น.
จุดมุ่งหมาย	ต้องการให้ผู้ชมฉุกคิด เห็นถึงคุณค่าความสำคัญของตนเองต่อสังคมทุกระดับ

๑๔. ชื่อผลงาน	“วัฒนธรรมการเมืองการละเล่นของไทย”
ศิลปิน	กลุ่มมรดกใหม่ จำนวน ๑๒ คน ได้แก่ ปรียานุช สุดประเสริฐ ศิริรุ่ง มนุสิทธิผล มณวิภา เต็มปิยกุล นันทพร ชื่นกระโทก รวิภาญจน์ บ่วงดักใจ ดนุชา สลิวงค์ ทิพวรรณ นากละมัย กาญจณี เสมาทอง ชนะ ล้อแสงทอง ภูวดล พันธมิตรา รัตน์สุดา เล็งเจริญ เทียนชัย แซ่เบ้
แนวคิด	ประชาธิปไตยถูกปลูกฝังและกำลังเจริญเติบโต อยู่ในสายเลือดของคนไทย เปรียบเทียบได้กับการละเล่นของเด็กไทยสามารถสื่อบางอย่างได้ชัดเจน บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ไทย
รูปแบบ	นำการละเล่นของเด็กไทยมาประยุกต์
บริเวณ	บริเวณทางเท้าใกล้อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา
วัน เวลา	วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๘.๐๐ น.

๑๕. ชื่อผลงาน “ความในใจของนกกระดาศีเหลือง”

ศิลปิน ครอบครัวหอมทอง

แนวคิด นำข้อความบนนกกระดาศีเหลืองที่เด็กและเยาวชนเขียนแล้วพับเป็นนก เมื่องาน ๒๕ ปี ๑๔ ตุลา ๑๖ ที่แสดงออกบนนกกระดาศีเหลืองจำนวนนับหมื่นตัว

รูปแบบ ใช้ช็อกสีเขียนข้อความที่คัดจากนกกระดาศีเหลืองลงบนทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง

สถานที่ ทางเท้า หน้าบริษัท BENZ จนถึงสี่แยกคอกวัว

วัน เวลา วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๘.๐๐ น.

๑๖. ชื่อผลงาน “๑๐๐ ปี ปรีดี พนมยงค์”

ศิลปิน นพรัตน์ โชคชัยชติกุล

แนวคิด เป็นการร่วมไว้อาลัยและรำลึกถึงท่านรัฐบุรุษโดยใช้หนังสือและหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อตัวแทนของสถานการณ์ เหตุการณ์ ชีวิตความเป็นอยู่ และในโลกปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และสิ่งที่ท่านปรีดีได้กระทำ สื่อเหล่านี้ถูกเรียงร้อยเป็นชื่อท่านปรีดี ผ่านวัสดุปูนปลาสเตอร์และท้ายสุดศิลปินได้นอนราบใต้ชื่อปรีดี เปรียบประดุจการขีดเส้นใต้สีฟ้าและผู้ชมช่วยกันโปรยดอกไม้แห้งเป็นการร่วมไว้อาลัย

รูปแบบ ใช้หนังสือพิมพ์ชุบน้ำปูนปลาสเตอร์จนชุ่มแล้วใช้ผ้าขาวพันรอบ นำมาทำเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษคำว่า “PRIDI” เสร็จแล้วใช้สีต่างๆ วาดลงบนชื่อ “PRIDI”

บริเวณ ทางเท้าหน้าอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา

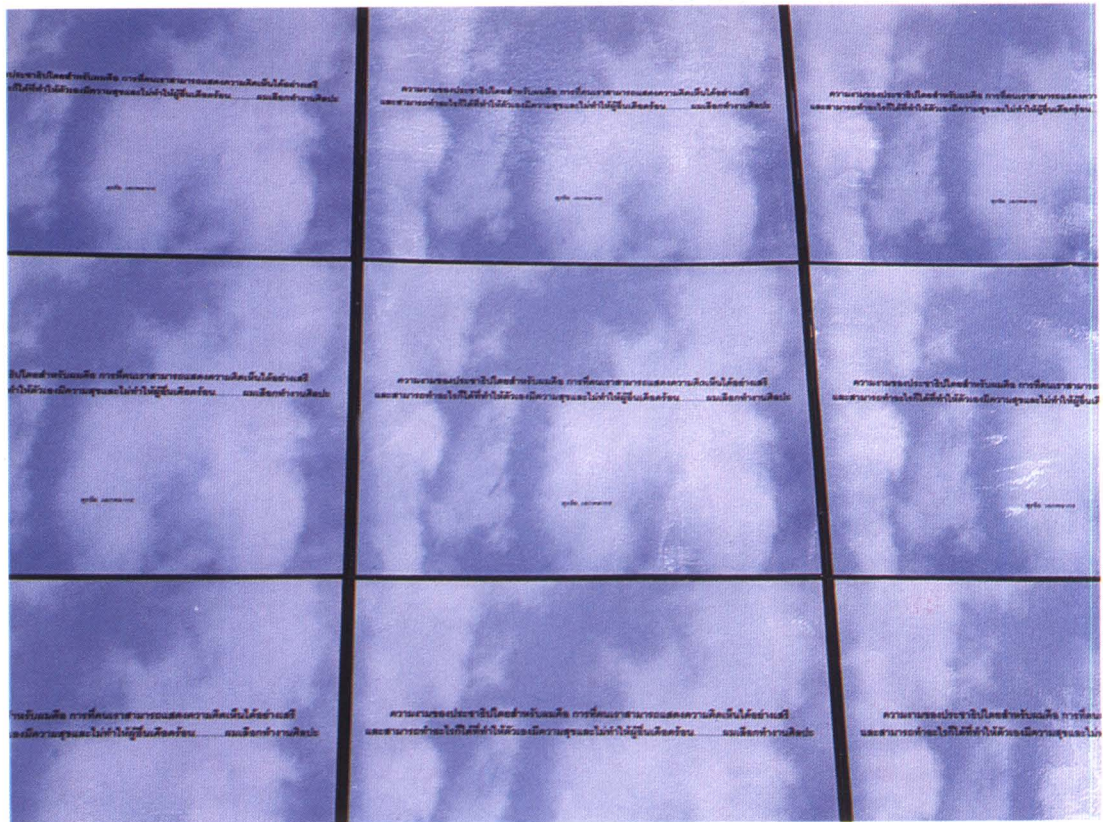
วัน เวลา วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๘.๑๕ น.

ศิลปะการจัดวาง

๑

๒

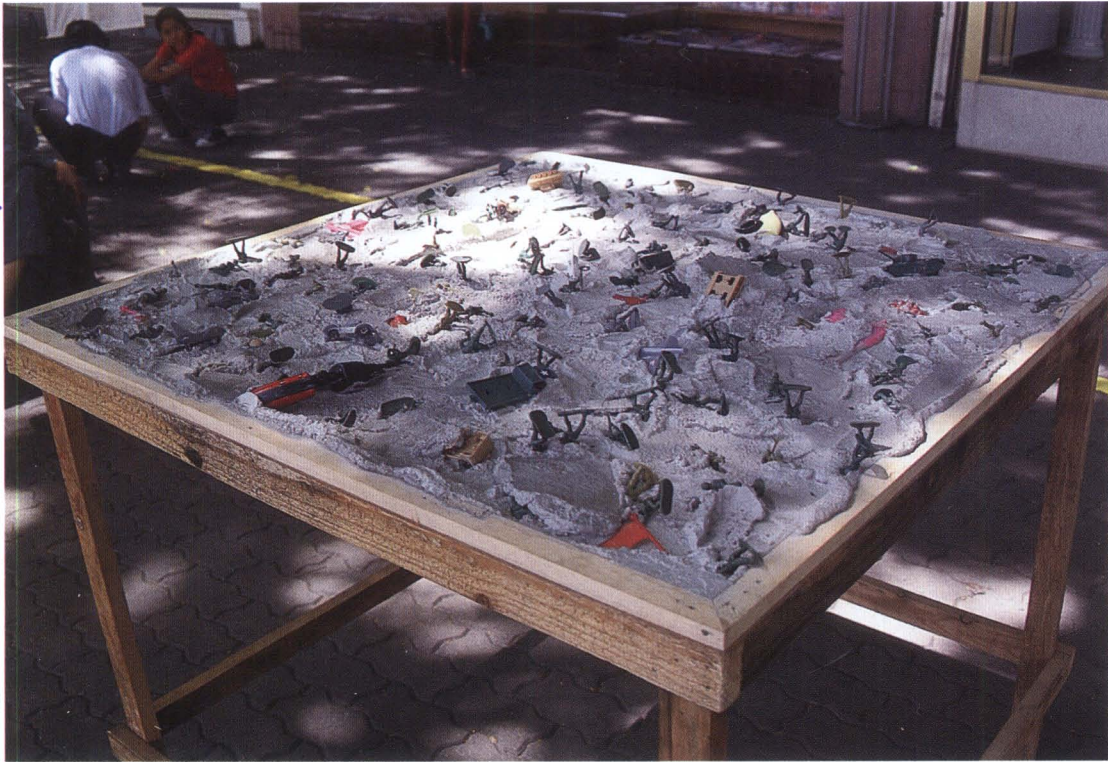

๗

๘

๙

๑๒

๑๓

๑๔

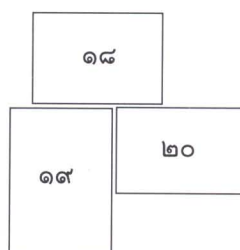
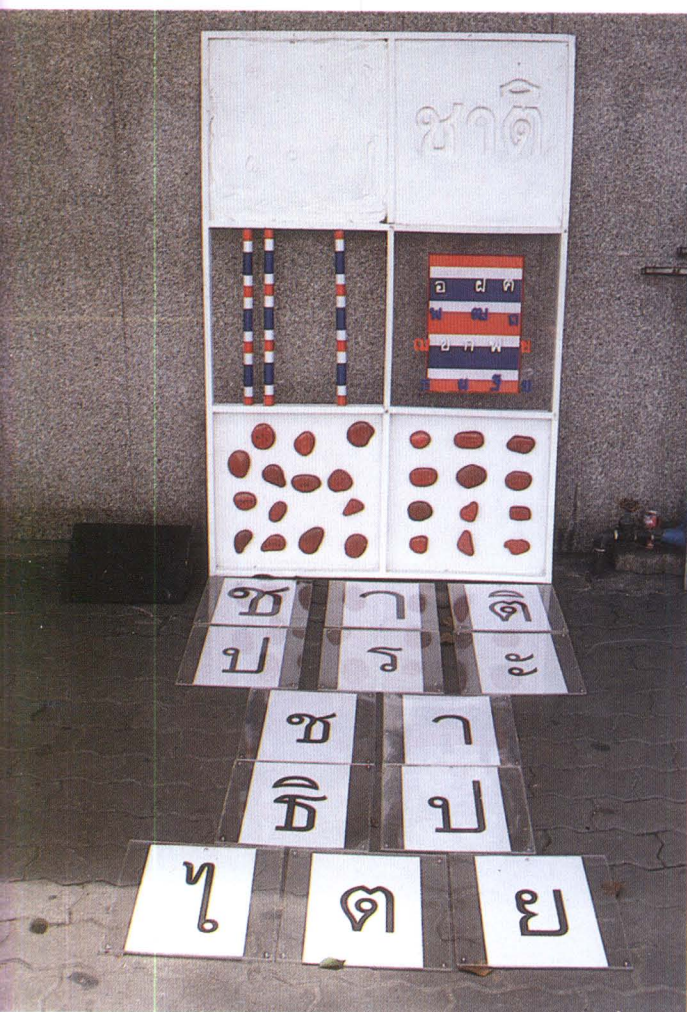
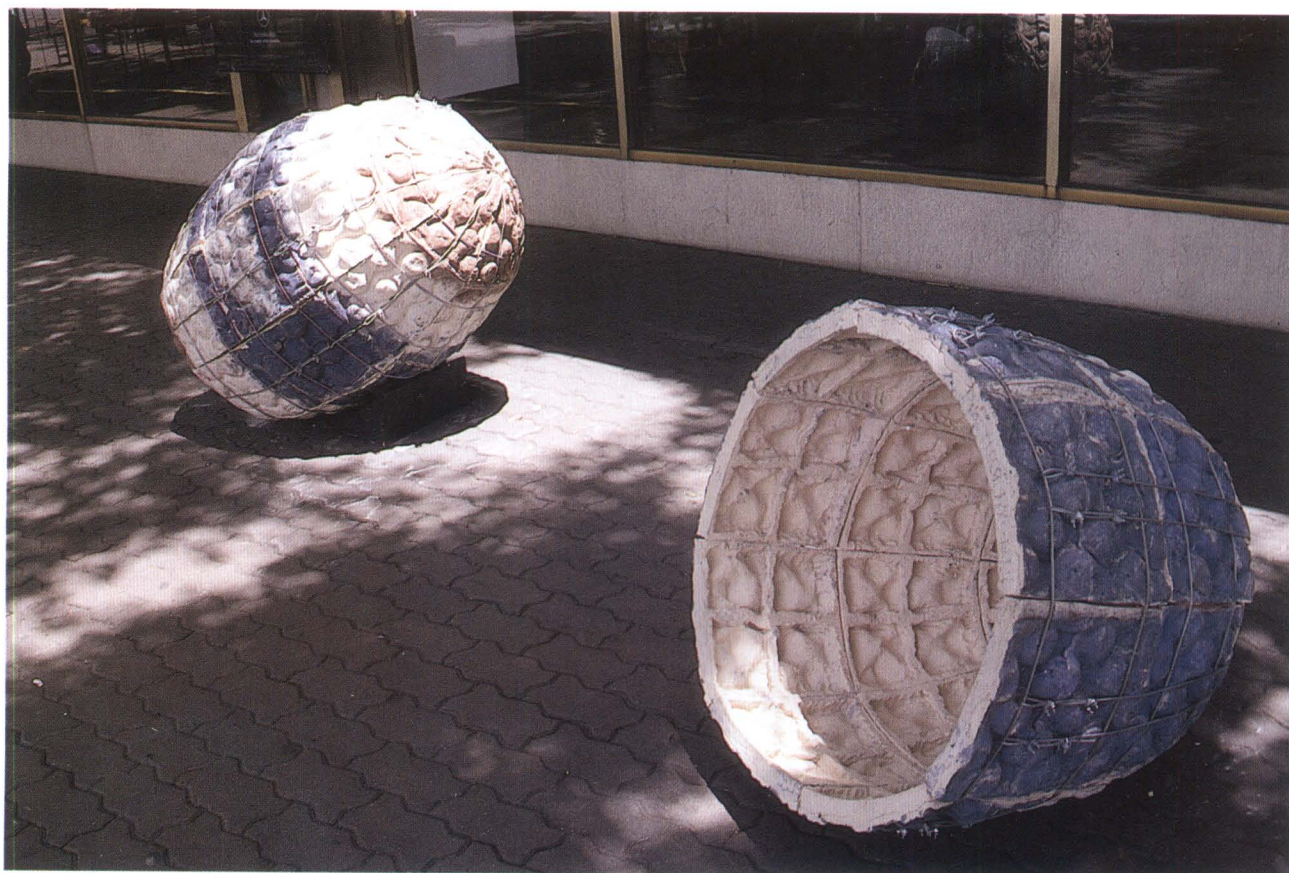

๑๕

๑๖

๑๗

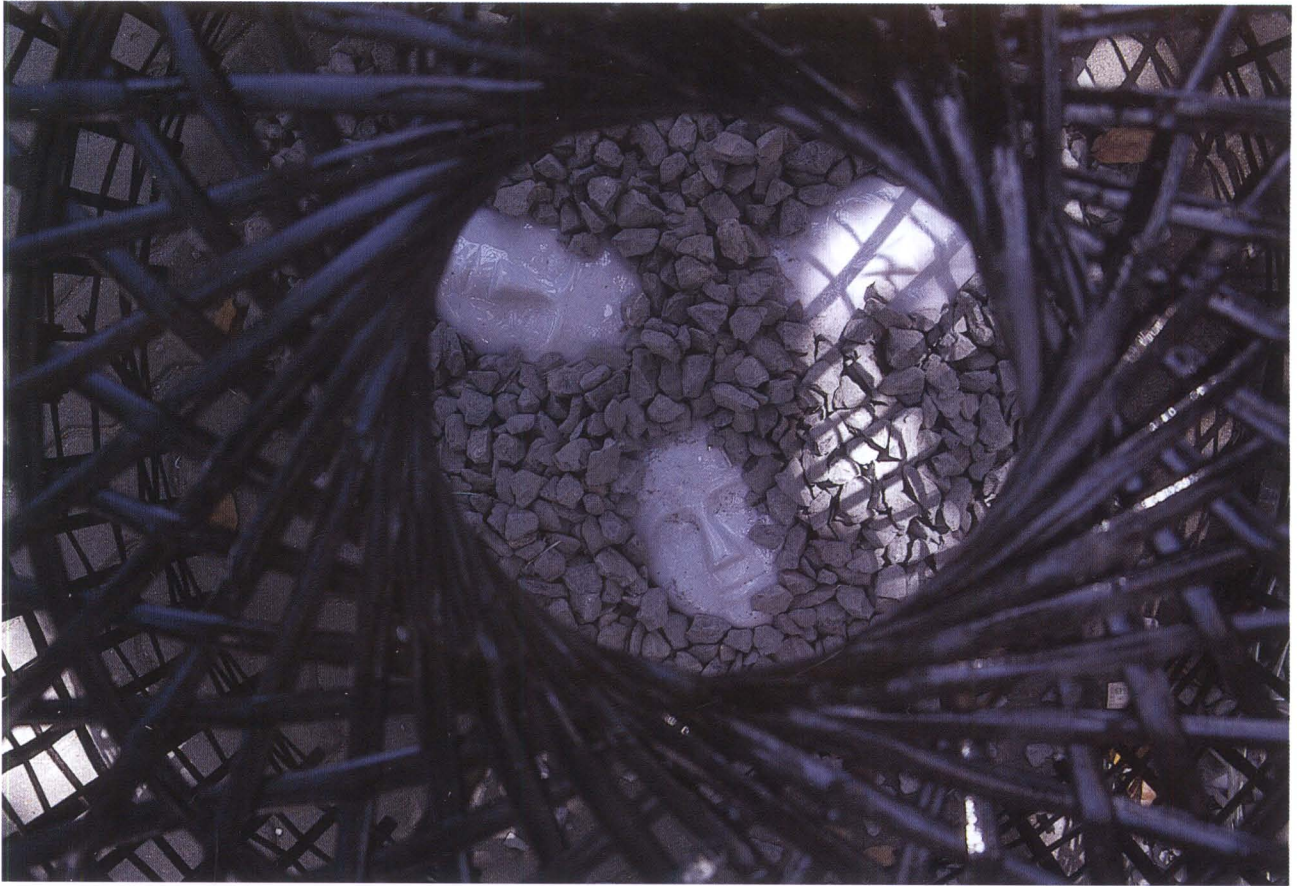

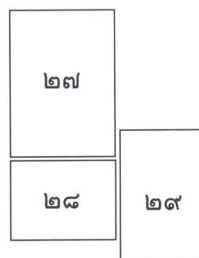
๒๑

๒๒

๒๓

๒๔	
๒๖	๒๕

๓๐	๓๑
	๓๒

๓๓

๓๔

๓๕

ศิลปะการจัดวาง

“ประชาธิปไตยในแง่มุม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

๑. ชื่อผลงาน

ศิลปิน

รูปแบบ

บริเวณ

แนวคิด
- “กำเนิดของเห็ด”

เจษฎา คงสมมาศ และคณะ

เห็ดใหญ่น้อยจำนวนมาก โดยใช้ผ้ากำมะหยี่ เครื่องแขวนวัฒนธรรมพื้นบ้านมาสร้างเป็นรูปเห็ดขนาดใหญ่

ลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

กำเนิดของเห็ดเปรียบเสมือนการก่อกำเนิดของอารยธรรม ฯลฯ
๒. ชื่อผลงาน

ศิลปิน

บริเวณ

รูปแบบ

แนวคิด
- “ประชาธิปไตยแบบต่างๆ”

นนทศักดิ์ ปาณะสารทูล

ทางเท้าหน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง

หล่อปูนพลาสเตอร์รูปเต่าหลายขนาด จำนวน ๕๐๐ ตัว

ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๗๕ มาจนถึงปัจจุบันประชาธิปไตยเดินอย่างเชื่องช้า เสมือนความเชื่องช้าของเต่า ผู้สนใจในสิทธิเสรีภาพประชาธิปไตยแท้จริงมีจำนวนน้อยกว่าพวกที่เห่อเป็นพักๆ สังเกตได้จากการเบียดหนายที่จะไปเลือกตั้งซ่อม ในขณะที่เดียวกันปากก็พล่ามบ่นเมื่อได้คนไม่ดีเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร
๓. ชื่อผลงาน

ศิลปิน

บริเวณ

รูปแบบ

แนวคิด
- “กลอง(ตุ้) ร้องทุกข์”

ศิลปินกลุ่มธรรม ประเทือง เอมเจริญ หวัง ชีชิง สุพันธ์ กระจ่างเพ็ญ สว่าง เจริญपालะ ชัยวัฒน์ วรณานนท์ บุญยั้ง เอมเจริญ สมชาย วัชรสมบัติ ไมตรี หอมทอง พัฒนา ช่างแก้ว ยศนันท์ แยมเมือง สมศักดิ์ ศิริตรานนท์ นฤพนธ์ ชุติวรรณโสภณ นนทศักดิ์ ปาณะสารทูล ภาณุ อมรพัฒนกุล วัฒนโชค ตุงคะเดชะ สุวัธ บันทะนันท์

ทางเท้าหน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง

กลองไม้สี่เหลี่ยมทาสีดำ มีกระดิ่ง พระพุทธรูป เจาะช่องทั้งสี่ด้าน

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นการแสดงถึงสิทธิพื้นฐานของราษฎรอย่างหนึ่ง
๔. ชื่อผลงาน

ศิลปิน

บริเวณ

รูปแบบ

แนวคิด
- “สิ่งแวดล้อม”

หรรษา คำสวน

หน้าบริษัทเมืองโบราณ

ภาพถ่ายใส่กรอบ พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง

มนุษย์ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อม ที่มนุษย์สร้างขึ้นเองและสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เสรีภาพจึงขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม

๕. ชื่อผลงาน “แงามของประชาธิปไตย”
 ศิลปิน สุรัชย์ เอกพลากร
 บริเวณ ทางเท้าหน้าบริษัทเมืองโบราณ
 รูปแบบ พิมพ์ข้อความลงบนกระดาษลายทองฟ้าขนาดเอ ๔ จำนวน ๔ แผ่น แล้วเคลือบด้วยพลาสติกใส นำมาเรียงต่อกันจะได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดใหญ่
 แนวคิด ความงามของประชาธิปไตยสำหรับผมคือ การที่คนเราสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และสามารถทำอะไรก็ได้ที่ทำให้ตัวเองมีความสุขและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๖. ชื่อผลงาน “ระเบียบ”
 ศิลปิน วิสิฐ จำเริญวิวัฒน์
 บริเวณ ทางเท้าหน้าบริษัทเมืองโบราณ
 รูปแบบ เย็บกระดาษเป็นรูปทรงถุงเท้า ๒ แผ่นติดกัน โดยมีรูปถ่ายบุคคลใส่ไว้ด้านในแขวนด้วยเชือกผูกเชือกกระดาษเสากับเสาค้ำราวตากผ้า ใช้ถุงเท้ากระดาษติดเทปการปะบนเชือก ประมาณ ๑๐ ชิ้น
 แนวคิด ถุงเท้าสะท้อนความเป็นระบบระเบียบของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นระเบียบในโรงงาน ระเบียบในโรงเรียน ระเบียบในสถานที่ราชการ เช่นเดียวกับกฎ กติกา เป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมนั้น ๆ ต้องปฏิบัติตามเป็นเงื่อนไขร่วมกัน เช่นเดียวกับกฎกติกาประชาธิปไตย

๗. ชื่อผลงาน “ทุกชิ้น ๓ บาท”
 ศิลปิน อนันท์ บุญโทก
 บริเวณ ทางเท้าหน้าบริษัทเมืองโบราณ
 รูปแบบ นำตัวการ์ตูน พิมพ์ที่ไม่ใช้แล้ว ใส่ถุงพลาสติก วางขายบนลังไม้ แล้วครอบด้วยแก้วสีด้าน
 แนวคิด ประชาธิปไตยเปรียบเสมือนการค้า ที่ต้องมีการต่อรอง มีการตอบสนองระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

๘. ชื่อผลงาน “เชิดชูพลเมืองดี”
 ศิลปิน ไกรสร ประเสริฐ
 บริเวณ ใกล้ป้อมตำรวจ ติดทางม้าลาย มุมถนนราชดำเนินกลาง
 แนวคิด เพื่อให้สาธารณชนได้เห็นคุณค่าความดีของผู้เสียสละเพื่อสังคมและเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วประเทศได้ส่งกำลังใจถึง คริสโตเฟอร์ แจ็ค เบญจกุล ซึ่งได้รับบาดเจ็บสาหัสเพราะช่วยเหลือผู้อื่น
 รูปแบบ แจกการ์ด ให้ประชาชนเขียนส่งเป็นกำลังใจให้คริสและครอบครัว มีกล่องพลาสติกใสใส่การ์ด โดยนำเรื่องราวของคริส พิมพ์บนผ้าให้ผู้ชมได้รับรู้เรื่องราวด้วย

๑๐. ชื่อผลงาน “ปลูกปืนทำไม?”
ศิลปิน ไมตรี หอมทอง
บริเวณ ทางเข้าหน้าบริษัท BENZ
รูปแบบ ปืนพลาสติกฝังไว้ในกระถางต้นไม้ โดยใช้ปูนซีเมนต์ยึด
แนวคิด ความรุนแรงเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น อาวุธเป็นสัญลักษณ์ของการทำลายล้าง รุกราน เช่นฆ่าคนด้วยกันเอง ปลูกอุดมการณ์สันติภาพ ปลูกความรัก สงบ สันติ เพื่อสังคมส่วนรวมจะได้อยู่เย็นเป็นสุข

.....

๙. ชื่อผลงาน “ฝังเพื่อสันติภาพ”
ศิลปิน ไมตรี หอมทอง
บริเวณ ทางเข้าหน้าบริษัท BENZ
รูปแบบ รูปตัวการ์ตูนทหารทำจากพลาสติก ฝังไว้ในกระเบรูบสี่เหลี่ยมจตุรัส โดยใช้ปูนซีเมนต์ยึด
แนวคิด สังคมเราไม่ต้องฝังฝังสิ่งเหล่านี้ก็ได้ฝังทำลายมันทิ้งไปเสีย
เราก็จะอยู่กันอย่างปลอดภัย สุขสงบ
รัก สามัคคี เอื้ออาทร ต่อกัน

.....

๑๑. ชื่อผลงาน “ต้นไม้”
ศิลปิน ธวัชชัย หอมทอง
บริเวณ หน้า BOOK AVENUE และเคลื่อนย้ายไปมาตลอดทางเข้าถนนราชดำเนินกลาง
รูปแบบ นำต้นไม้จำนวนมากมาตกแต่งร่างกาย และพื้นที่
แนวคิด ต้นไม้ปกคลุมแผ่สาขา
รากดึงลงลึกจุจก้าแพงแน่นหนา
มนุษย์หนึ่งดึงามทรงค่า
ความคิดดุจรากลึกยึดลงผืนแผ่นดิน

.....

๑๒. ชื่อผลงาน “ก๊อบดัก”
ศิลปิน สมชาย วัชรสมบัติ ไมตรี หอมทอง พัฒนา ช่างแก้ว
บริเวณ ทางเข้าหน้าบริษัท BENZ
รูปแบบ นกกระดาดขนาดใหญ่ ม้วนมัดรวมกันคล้ายหนอนถูกแขวน
แนวคิด นกเสีภาพ ติดกับดัก เสีภาพ
คนติดกับดักคน
ความดีติดกับดักความดี
ปัญญาชนติดกับดักปัญญาชน
ทหารติดกับดักทหาร
สังคมติดกับดักตัวมันเอง
ปล่อยวาง บิน บิน บิน
ออกจากสิ่งที่เบ้กับดักทั้งปวง

๑๓. ชื่อผลงาน	“สันติภาพของฉัน”
ศิลปิน	ม.ล.คักดีสิน เกษมสันต์
บริเวณ	ทางเข้าถนนราชดำเนินกลาง
รูปแบบ	แจกันดอกไม้สด ตั้งบนโต๊ะปูผ้าสวยงามล้อมรอบด้วยผ้าลายแดงขาวกันบริเวณ
แนวคิด	สันติภาพของฉันเป็นสิ่งที่สวยงาม

๑๔. ชื่อผลงาน	“เด็ก”
ศิลปิน	สาธิต เทศนา
บริเวณ	ทางเข้าหน้าบริษัทวิริยะ
รูปแบบ	หล่อปูนพลาสเตอร์รูปเด็กท่าทางต่างๆ ผูกแขนกับเปล และวางตามพื้นจัดให้สวยงาม
แนวคิด	เด็ก คือสัญลักษณ์ของความหวัง ในที่นี้หมายถึง ความหวังที่มีต่อประชาธิปไตยและสันติภาพ

๑๕. ชื่อผลงาน	“อำนาจ”
ศิลปิน	วรรณวิภา บุญยสุรัตน์
บริเวณ	ลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
รูปแบบ	ผ้าขนาดใหญ่ สีแดง แทนความเป็นผู้หญิงของผู้สร้างผลงาน เขียนข้อความ “สิทธิ อำนาจ การบังคับ”
แนวคิด	“สิทธิ อำนาจ การบังคับ” คำสามคำนี้เป็นสิ่งที่ปรากฏใน ระบอบประชาธิปไตย สิทธิ = ที่ควรมีอย่างเท่าเทียมกัน อำนาจ = การชุมนุมเพื่อให้เกิดการต่อรอง การบังคับ = การออกกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ เป็นกติกาของสังคมร่วมกัน

๑๖. ชื่อผลงาน	“ผู้หญิงกับประชาธิปไตย”
ศิลปิน	ชัชกุล เมฆสุวรรณ
บริเวณ	ทางเข้าหน้าบริษัท BENZ
รูปแบบ	ชุดมนุษย์ทำจากยางพารา อยู่บนเก้าอี้มีโซ่มัดขาเก้าอี้ ไปผูกกับทรงขนาดใหญ่
แนวคิด	ประชาธิปไตยให้โอกาสผู้หญิงได้มีสิทธิเสรีภาพทางสังคม มีทางเลือก มีส่วนร่วมทางการเมือง ความทัดเทียมทางสติปัญญา ระหว่างหญิงกับชายไม่มีใครด้อยไปกว่าใคร อยู่ที่สังคมได้ให้โอกาสและเห็นคุณค่ามากขึ้นแค่ไหน

๑๗. ชื่อผลงาน	“รองเท้า”
ศิลปิน	สุนทรียา โลหะวิจารณ์
บริเวณ	ทางเท้าหน้าจำหน่ายสลากกินแบ่งฯ
รูปแบบ	ใช้หนังสือพิมพ์ปิดลงบนโครงสร้างเป็นรูปรองเท้าขนาดใหญ่หนึ่งข้าง ทาด้วยสีแดง
แนวคิด	สิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค รากฐานของประชาธิปไตย เลือด ประชาธิปไตยเริ่มต้นด้วยเลือด ผืนดินนี้คือ รากฐานของโลก ฝ่าเท้า จ่อมจมลงในหยดเลือด เพื่อจะยืนหยัด ต้องย่างเท้าแล้วก้าวไป เสียดายฝ่าเท้าของประชาธิปไตยไทย ตกลงไปในหล่มเลือด ซ้ำแล้ว ซ้ำอีก

๑๘. ชื่อผลงาน	“วัฏจักรแห่งประชาธิปไตย”
ศิลปิน	สุโรจนา เศรษฐบุตร
บริเวณ	ทางเท้าบริเวณถนนราชดำเนินกลาง
รูปแบบ	หล่อเป็นรูปเปลือกไข่ขนาดใหญ่หลายชิ้น ทาสีแดง ขาว น้ำเงิน ที่ขอบของเปลือกไข่มีชื่อ ปรีดี พนมยงค์ ปรากฏอยู่
แนวคิด	การกำเนิดของประชาธิปไตย เวียนว่ายตายเกิด ไม่มีที่สิ้นสุด

๑๙. ชื่อผลงาน	“ตัวอักษรประชาธิปไตย”
ศิลปิน	ธานินทร์ ดันตระกูล
บริเวณ	ทางเท้าหน้าอาคารจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล
รูปแบบ	ตัวอักษรเคลือบพลาสติก เป็นแผ่นสีเหลี่ยม ปูนพลาสติก และธงชาติ
แนวคิด	ภาษาบ่งบอกถึงความเป็นชาติ นำเอาลักษณะตัวอักษรมาสร้างสรรค์ ต้องการสื่อให้เห็น ถึงความเป็นชาติของเรา ตัวอักษรไทยบ่งบอกความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน เมื่อเปรียบ เทียบกับหลายประเทศที่เกิดขึ้นใหม่

๒๐. ชื่อผลงาน	“ไฟรู้”
ศิลปิน	วารสาร จอมทะวักซ์
บริเวณ	ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
รูปแบบ	เก้าอี้ไม้ ชั้นหนังสือ ทาสีเหลือง แดง หลายชั้น
แนวคิด	ความรู้ความสามารถของคนๆ หนึ่งที่มีคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ความรู้ไม่ได้อยู่ เฉพาะมหาวิทยาลัย ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย แต่ยิ่งใหญ่ไปจนทำให้ผู้คนทั้งโลกยอมรับ

๒๑. ชื่อผลงาน “ฐานแห่งเวลา”
 ศิลปิน มีชัย ธนวัฒนกุล
 บริเวณ ทางเท้าหน้าสำนักพิมพ์ดอกเบี๊ยะ สถานที่จำหน่ายสลากกินแบ่งฯ
 รูปแบบ ลักษณะรูปทรงสามเหลี่ยมคล้ายพีรามิดสร้างจากไม้ ตกแต่งด้วยสีน้ำมัน แต่ละด้านเปรียบเสมือนธาตุทั้งสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ
 แนวคิด ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีการเริ่มต้นจากรากฐานที่มั่นคง จึงจะมียอดที่สวยงาม เช่นเดียวกับประชาธิปไตยที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนา

๒๒. ชื่อผลงาน “งอกงาม”
 ศิลปิน กมล ชาวบางงาม
 บริเวณ ทางเท้าหน้าบริษัทวิริยะ
 รูปแบบ นำวัสดุเหลือใช้ เช่น เศษพลาสติก โลหะ กระดาษ ไม้ นำมาเคลือบด้วยวัสดุที่ทำให้แข็งตัว แล้วนำมามัดรวมกัน ฐานล่างหล่อปูนเพื่อความแข็งแรง ทาด้วยสีดำ ด้านบนห้อยแขวนเป็นรูปนก
 แนวคิด การเจริญเติบโตของต้นไม้เปรียบเสมือนพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัว ต้นไม้คือประชาธิปไตยที่กำลังงอกงามเพื่อเติบโตสมบูรณ์ต่อไป

๒๓. ชื่อผลงาน “เดินทาง ไชวคว่า แสงหา”
 ศิลปิน ทศนัย เกตุชลา
 รูปแบบ แขนงหุ่นผู้ชายสีขาวและดำ ไว้กับร่มสีทอง พื้นด้านล่างมีรอยเท้าทำจากปูนพลาสติก
 แนวคิด สันติภาพและเสรีภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ ฉะนั้นทุกคนจึงออกเดินทางเพื่อไชวคว่าแสงหาให้ได้มาเพื่อผู้นำที่ดี ในการเดินทางอาจพบอุปสรรคมากมาย จนกว่าจะได้มาซึ่งเสรีภาพ สันติภาพ และผู้นำที่ดี

๒๔. ชื่อผลงาน “สังคม”
 ศิลปิน ดุจดเดือน ผลิศักดิ์
 รูปแบบ รูปใบหน้าคนหลายใบหน้า ทำด้วยพลาสติก โพลีฟั่นกรวดหินทั้งหมด ถูกครอบด้วยส้อม
 แนวคิด ความแตกต่างของคนในสังคม
 มีทั้งจริงใจและไม่จริงใจ
 ช้าย ขวา คือความแตกต่าง
 ตรงกลางคือการเรียกร้องสิทธิของคนในสังคม

๒๕. ชื่อผลงาน “การแบ่งแยก”
 ศิลปิน เสรี ชีระวัฒนสกุล
 บริเวณ ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
 รูปแบบ นำเส้นก๊วยเตี๋ยวยังไม่ได้ตัด ทาด้วยสีต่างๆ ติดไว้กับเสาสูงประมาณ ๒ เมตร
 แนวคิด การแบ่งแยกสิ่งต่างๆ ในสังคม ทำให้เกิดการคิดค้นและการพัฒนาในด้านต่างๆ

๒๖. ชื่อผลงาน “ปลาใหญ่กินปลาเล็ก”
 ศิลปิน อนรรักษ์ เบ้าสิงสาย
 บริเวณ ทางเท้าหน้าสำนักพิมพ์ดอกเบ๊ย หน้าสถานที่จำหน่ายสลากกินแบ่งฯ
 รูปแบบ มนุษย์ที่บริสุทธิ์เปรียบเสมือนปลาติดในร่างแห มีมนุษย์สีดำตัวใหญ่เป็นผู้กำหนด
 แนวคิด การเอาตัวเปรียบเสมือนปลาใหญ่กินปลาเล็ก

๒๗. ชื่อผลงาน “สงคราม เสียงเพลง อีสราภาพ”
 ศิลปิน วีระวงศ์ จัมปโสม
 บริเวณ ทางเท้าหน้าสำนักพิมพ์ดอกเบ๊ย ที่จำหน่ายสลากกินแบ่งฯ
 รูปแบบ กีตาร์ ขนาดเท่าของจริง ทาสีดำ มีนกกระดาดสีฟ้า สีขาว วางปะปนกับหนังสือและรูปภาพ
 แนวคิด สงครามหรือการใช้กำลังไม่ใช่ทางออกของการแก้ปัญหา แต่สงครามยังคงมีอยู่คู่โลกนี้ เสียงร้องของการเข่นฆ่าการทำลายล้าง ย่อมห่างไกลจากเสียงเพลงแห่งอิสราภาพ

๒๘. ชื่อผลงาน “เปลี่ยน”
 ศิลปิน จิรัช มหัทธนากร
 บริเวณ ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
 รูปแบบ หล่อหุ่นเป็นรูปคนที่มีอวัยวะครบสมบูรณ์ และไม่สมบูรณ์ ด้วยปูนพลาสเตอร์ ป้ายผ้า สีขาวเขียนข้อความ
 แนวคิด หุ่นต่างๆ เปรียบเสมือนกับตัวแทนของคนหนุ่มสาวที่แสวงหาเสรีภาพ และประชาธิปไตย หุ่นที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้เห็นว่า กว่าจะได้มาซึ่งเสรีภาพและประชาธิปไตยที่สมบูรณ์นั้น ต้องสูญเสียอะไรต่างๆ ไปมากมาย ส่วนป้ายผ้านั้นถือเป็นการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งมีข้อจำกัดว่าในการเรียกร้องนั้น ต้องอยู่ในขอบเขตและไม่ไปเบียดเบียนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

๒๙. ชื่อผลงาน “น้ำใจ”
 ศิลปิน ทศพล จำปาทอง
 บริเวณ ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
 รูปแบบ ถังน้ำ ๒๐๐ ลิตร ก๊อกน้ำ ตาชั่ง ชักโครก
 แนวคิด สังคมปัจจุบัน การมีน้ำใจให้แกกันเริ่มลดน้อยลงทุกที ทั้งๆ ที่ทุกคนต่างต้องการ หากคนในสังคมลองหันกลับมาทบทวนดูอีกสักครั้งว่าวันนี้ เราเคยมีน้ำใจให้ใครบ้างหรือยังคงไม่มีเครื่องมือใดๆ ที่จะวัดน้ำใจของคนได้ มีแต่ตัวเราเท่านั้นที่รู้

๓๐. ชื่อผลงาน “บันทึกประชาธิปไตย”
- ศิลปิน นิสิตวิชาเอกจิตรกรรมและศิลปภาพพิมพ์ปี ๓ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- บริเวณ ทางเท้าตั้งแต่หน้าบริษัท BENZ ถึงด้านหน้าอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา
- รูปแบบ ใช้หนังเทียมสีเหลืองตัดให้เท่าขนาดอิฐบล็อก ๑ ก้อน ติดลงบนอิฐบล็อกตลอดแนวจำนวน ๑๐๐๐ ก้อน พร้อมบทกวีที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง
- แนวคิด ไม่มีชาติใดได้ประชาธิปไตยมาโดยไม่ผ่านการต่อสู้และไม่เกิดการสูญเสีย แต่ละก้าวเดินเสมือนการมุ่งหน้าไปสู่จุดหมาย พร้อมๆ กับการรับรู้เรื่องราวในบริบทของถนนราชดำเนิน ผ่านถ้อยคำที่เรียงร้อยเป็นบทกวีที่บันทึกไว้
-
๓๑. ชื่อผลงาน “ความหวัง?”
- ศิลปิน ตฤพล เอนอ่อน พเยาว์ บุตรสำราญ สุวิสา ธรรมประทีป และ เขมานันท์ แอบไธสง นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บริเวณ ทางเท้าหน้าบริษัท BENZ
- รูปแบบ กล้องกระดาดเหล็กใช้สูงประมาณ ๑ เมตร กว้าง ๖๐ เซนติเมตร
ผ้าแพรผูกต้นไม้ สีเหลือง สีส้มอย่างละผืน ทากล่องด้วยสีขาว สีแดง สีส้ม (สีพลาสติก)
- แนวคิด กระดาดเอ ๔ จำนวน ๒ ล้อม พู่กัน (หลายอันสำหรับผู้สนใจร่วมเขียน)
คุณอยากได้อะไรจากสังคมไทย ให้เขียนด้วยพู่กันลงบนกระดาดเอ ๔
-
๓๒. ชื่อผลงาน “ปีกลัสนติภาพ”
- ศิลปิน โชคชัย ตักโพธิ์
- บริเวณ ทางเท้าหน้าสถานที่จำหน่ายสลากกินแบ่ง
- รูปแบบ สื่อผสม
- แนวคิด กลางวัน คู่ กลางคืน มีสว่าง ก่อนมี มีมืดก่อนสว่าง
มีร้อน ก่อนเย็น มีเย็นก่อนร้อน มีสงครามก่อนสันติภาพ
มีสันติภาพก่อนสงคราม มีเสรีไทย ก่อนมีสันติภาพไทย
ดำเนินไปเช่นนี้ เป็นเช่นนั้นเอง เมื่อวานนี้ วันนี้ เดิมนั้น พรุ่งนี้ และต่อไป
มีเสรีไทยอยู่ทุกหนแห่ง มีอยู่ในสำนึกเรู โบราณว่า ตายสิบเกิดแสน ใหม่มา เก่าไป
มีจุดแรก เพื่อกระจายแผ่ เป็นจุดอนันต์ ที่มีแสงในตนคล้ายดาวสุกสว่างในท่ามกลางความมืด
ดาวมีแสง แต่ ดาวมองไม่เห็นแสงตน มีคนอื่นมองเห็น มองเห็นดวงดาวน้อยใหญ่
โบราณว่า อุดมคติคล้ายดวงดาวอันไกลโพ้น ได้คิด ได้ทำ ได้ไป คล้ายคนเดินทาง เดินทางต่อไป

๓๓. ชื่อภาพ	“ร่วมแรงร่วมใจสร้างสรรค์”
ศิลปิน	ผลงานของตัวแทนศิลปินจากทั่วประเทศ
บริเวณ	ทางเท้าหน้าสถานที่จำหน่ายสลากกินแบ่ง
แนวคิด	ร่วมพลังสร้างสรรค์สิ่งดีงาม คนละเล็กละน้อย เพื่อสังคมส่วนรวม อันเป็นที่รักของเราทุกคน
รูปแบบ	ให้ศิลปินสร้างผลงานศิลปะลงบนเฟรมขนาด ๔๐ คูณ ๔๐ เซนติเมตร และขนาด ๔๐ คูณ ๘๐ เซนติเมตร หลายเฟรม แล้วนำกลับมาเรียงอยู่ในภาพเดียวกันขนาดเท่าไม้อัดตามแนวนอน

.....

๓๔. ชื่อผลงาน	“ถนนประชาธิปไตย”
ศิลปิน	ไชยงค์ บุษปากลิ้น ฌนา วีระเดชะ สรศักดิ์ ทิมคลับ เข้มเพชร ระหว่างงาน อติรุจ กิตติภาคตากุล ชาลี ไทรทอง
บริเวณ	ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
รูปแบบ	นำเฟรมมาตั้งบนทางเท้าหน้าธนาคารออมสิน มีรอยเท้าคนเหยียบย่ำบนเฟรมด้วยสีต่างๆ
แนวคิด	ถนนราชดำเนินคือถนนประชาธิปไตย

.....

๓๕. ชื่อผลงาน	“ห้องเรียนประวัติศาสตร์”
ศิลปิน	สุธี คุณาวิชยานนท์ และคณะ
รูปแบบ	เป็นโต๊ะและเก้าอี้นักเรียน แกะสลักหน้าโต๊ะเป็นรูปภาพและข้อความ คำบอกเล่าที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ถนนราชดำเนิน และนายปรีดี พนมยงค์ พร้อมภาพประกอบ แกะสลักแล้วได้ภาพบนตัวลักษณะเดียวกับภาพสลักแม่พิมพ์ไม้ ผู้ชมสามารถใช้กระดาษที่จัดเตรียมไว้ให้วางทาบบนหน้าโต๊ะแล้วใช้ดินสอถู หรือระบาย (rubbing) บนหน้ากระดาษภาพจะปรากฏขึ้นบนหน้ากระดาษ ภาพบนโต๊ะทั้งหมดมีดังนี้ เริ่มตั้งแต่การขอพระราชทานการปกครองแบบประชาธิปไตยในสมัยรัชกาลที่ ๕ คณะก่อการกลุ่ม ร.ศ.๑๓๐ คณะราษฎรเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ หมุดคณะราษฎรประกาศการอภิวัฒน์ ภาพอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ และข้อความจากเค้าโครงการเศรษฐกิจ รัชกาลที่ ๗ และข้อความที่ทรงเขียนตอนสละราชสมบัติ รัฐนิยมสมัยหลวงพิบูลย์สงครามเชื้อผู้นำชาติพันธุ์ ขบวนการเสรีไทย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และมาตรา ๑๗ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ พฤษภาวิไล ๒๕๓๕ ผู้ชมสามารถนำภาพทั้งหมดไปเก็บสะสมได้ฟรี
บริเวณ	หน้าบริษัทเมืองโบราณ
แนวคิด	ถนนราชดำเนิน เป็นถนนเก่าแก่ที่กำเนิดเติบโตมาพร้อมสยามหรือไทยสมัยใหม่ มีประวัติศาสตร์เรื่องราวมากมายเกี่ยวข้องับประชาธิปไตย สันติภาพ เช่นเดียวกันกับเรื่องราวของนายปรีดี พนมยงค์

ห้องเรียนประวัติศาสตร์ ถนนราชดำเนิน

๑	๒
๓	๔
๕	๖

๗	๘
๙	๑๐
๑๑	๑๒

- ๑ พระองค์เจ้าปฤษฎางค์ ราชทูตไทยในยุโรปถวายพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสนว่าไทยควรต้องปรับปรุงประเทศให้มีรัฐธรรมนูญ
- ๒ เทียนวรรณ นักปราชญ์คนสำคัญ เสนอข้อคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยใน ร.ศ. ๑๒๕
- ๓ คณะก่อการ ร.ศ. ๑๓๐
- ๔ การอภิวัฒน์ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕
- ๕ “หมุดคณะราษฎร ณ จุดที่พ้นเอกพระยาพลพลพยุหเสนายืนอ่านแถลงการณ์ของคณะราษฎรฉบับที่ ๑ เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ
- ๖ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ๗ ขบวนการเสรีไทยกับการกู้ชาติ
- ๘ ยุค “มลายูไทย” โดยหลวงพิบูลสงคราม
- ๙ ยุคมาตรา ๑๗ ครองเมือง “ข้าพเจ้ารับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว”
- ๑๐ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖
- ๑๑ เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙
- ๑๒ เหตุการณ์ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ห้องเรียนประวัติศาสตร์ ถนนวนราชดำเนิน

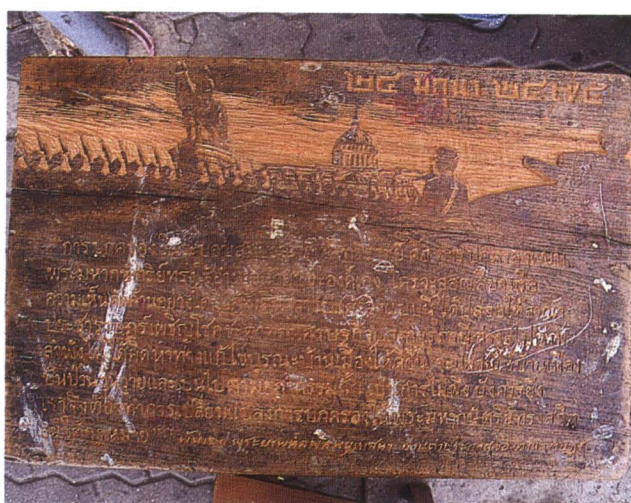
๑

๒

๓

๔

๕

๖

ห้องเรียนประวัติศาสตร์ ถนนราชดำเนิน

๙

๑๐

๑๑

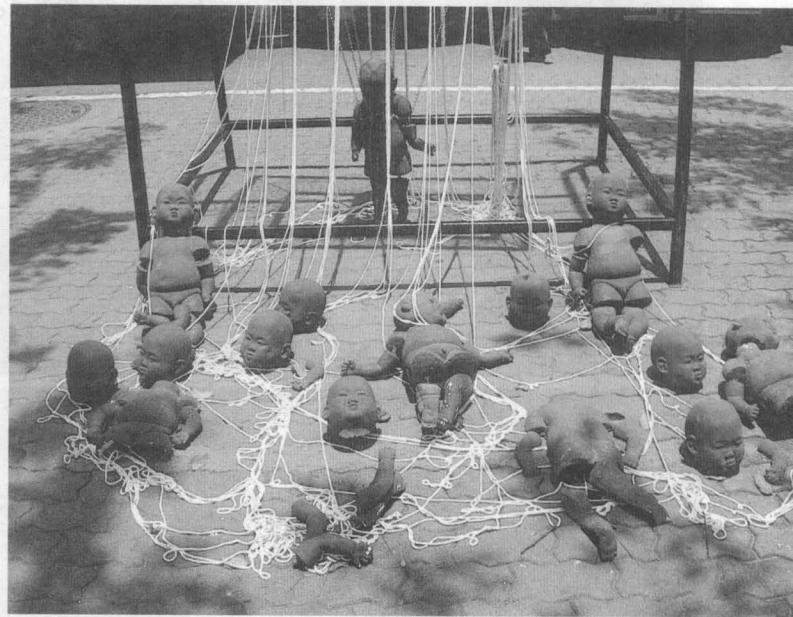
๑๒

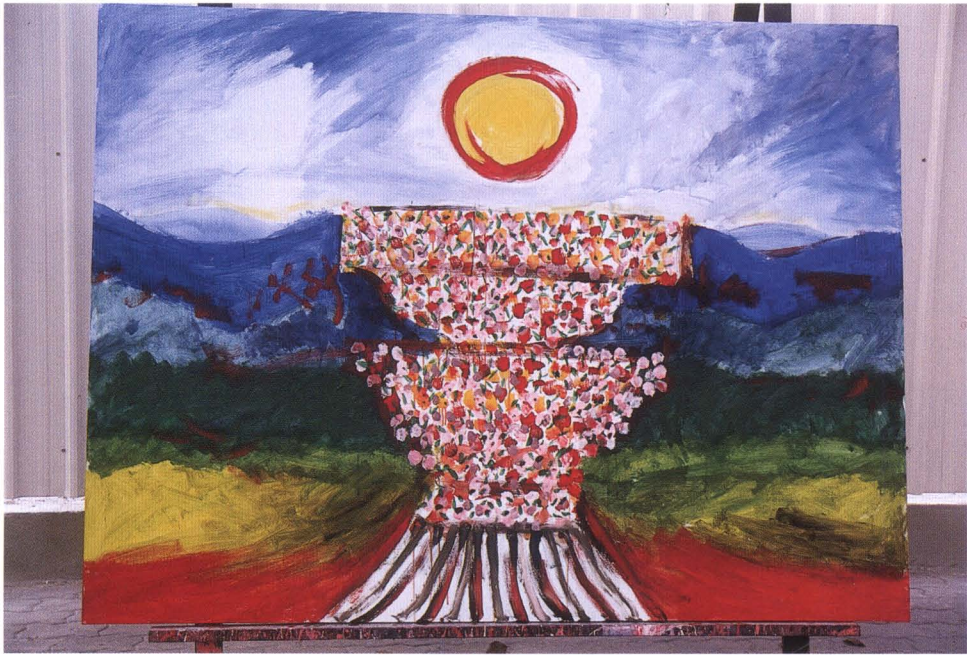
๑๓

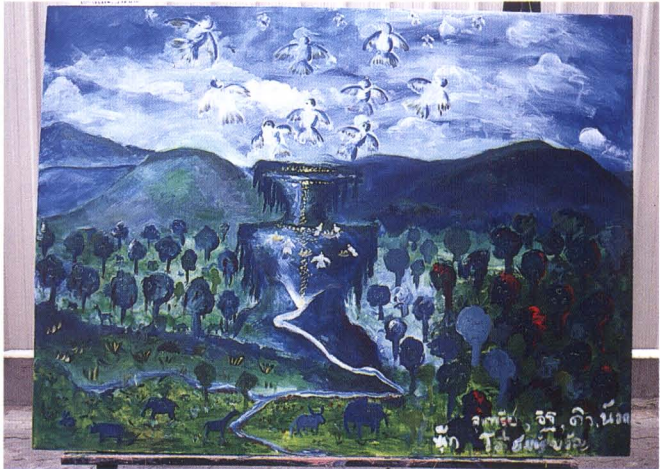
๑๔

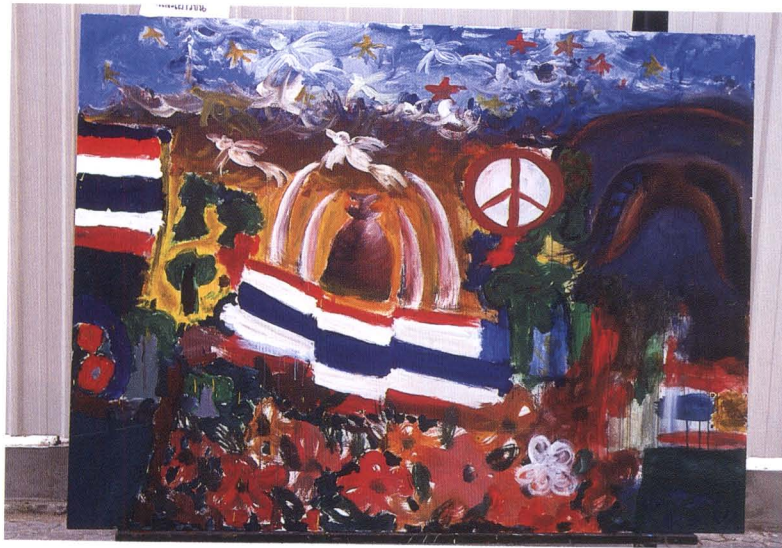

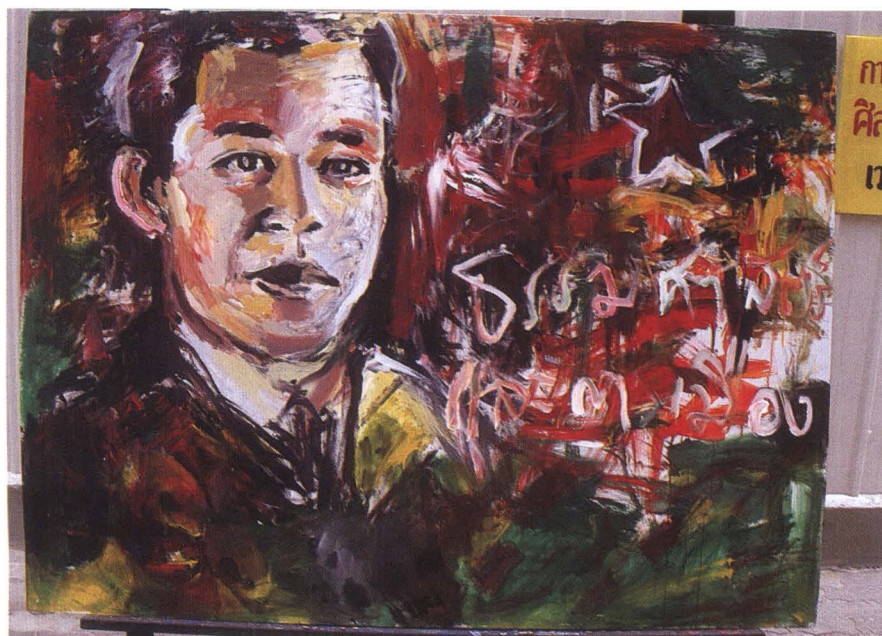
ศิลปะการเขียนภาพสด

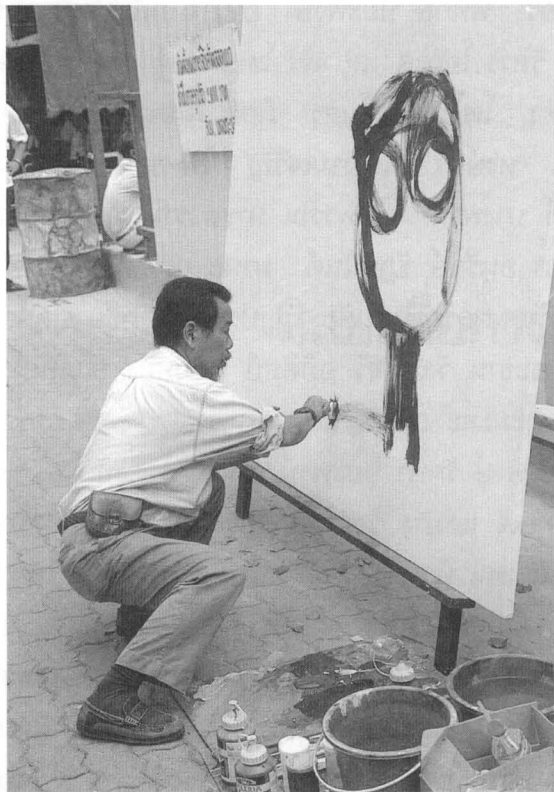
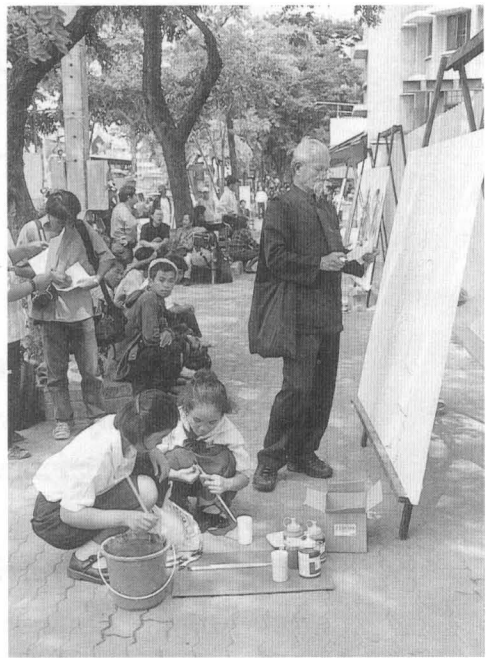

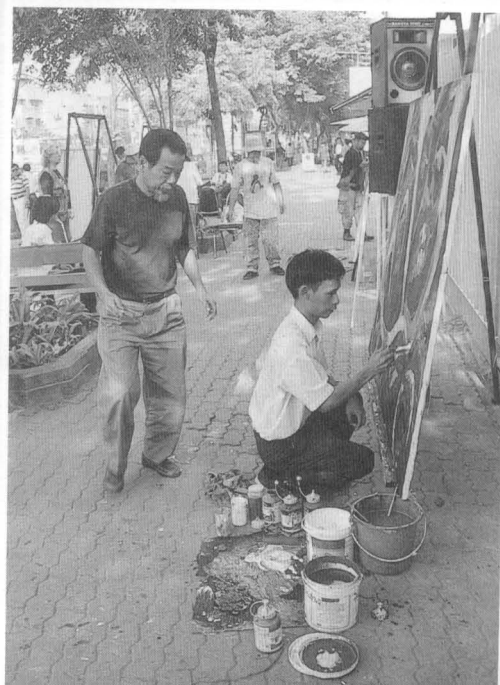
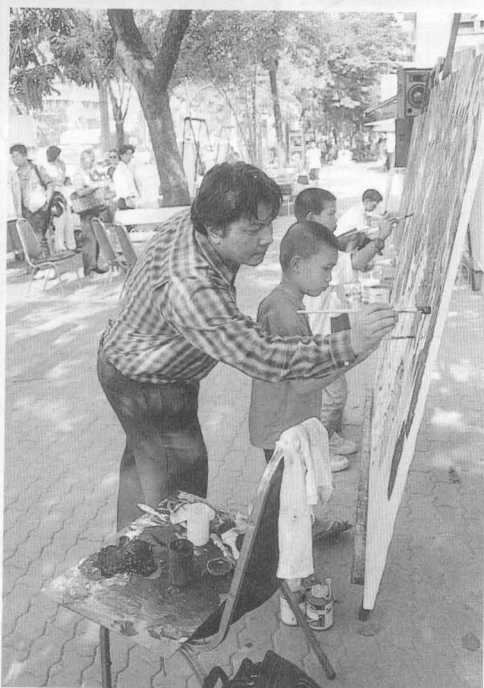
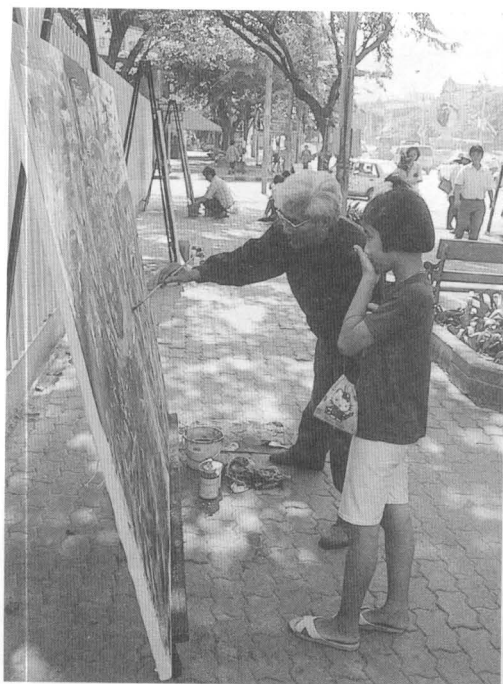

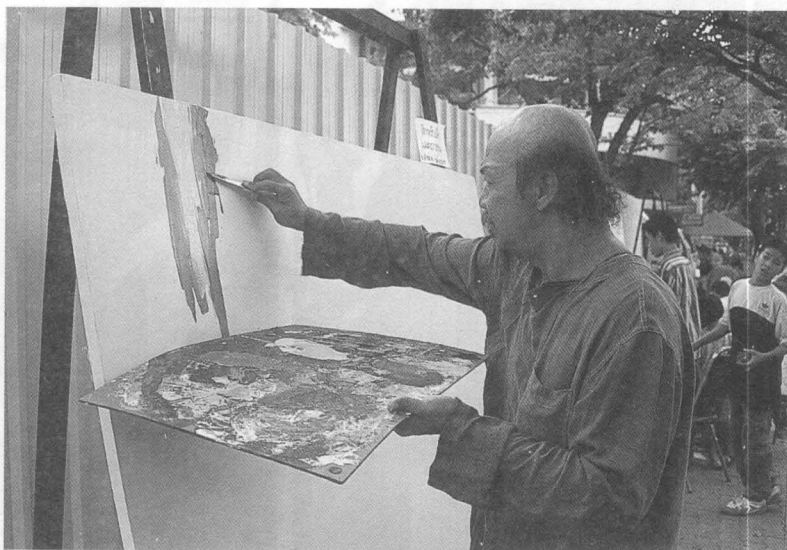
ศิลปะการเขียนภาพสด
“ประชาธิปไตยในแง่มุม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

แนวคิด	เด็กและเยาวชนคือความหวังของอนาคต ศิลปินคือตัวแทนของผู้ใหญ่ในปัจจุบัน การสร้างสรรคงานศิลปะร่วมกันหมายถึงการช่วยวาดหวัง สร้างอนาคตประชาธิปไตยและ สันติภาพของประเทศ
ศิลปิน	ประเทือง เอมเจริญ ทวี รัชนีกร พัทธกิจ ปิยะพงษ์ อำนาจ กลั่นประชา พีระพงษ์ กุลพิศาล ยศนันท์ แยมเมือง ริหาร โอภาส สถาพร ไชยเศรษฐ์ ธารรัตน์ สมรรถจันทร์ ไพฑูรย์ ดวงใจ นิรันดร์ ไพจิตร ไพโรจน์ สโมสร์ ภักดี ลิ้มพงษ์ วชิรินทร์ รอดนิตย์ วสันต์ สิทธิเขตต์ ดินป่า จิวัน หงษ์จร แสนทั้งามเจริญ ไพศาล เปลียนบางช้าง วรรณภา พิเชฐพฤกษณ์ กระแสร์ บางพาน ญฐพรพรณ นารถวานนท์ ล้วน เขจรศาสตร์ อดุลย์พันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา อนรรักษ์ ชฎอนันต์ มานะ ภูพิชิต ธรรมศักดิ์ บุญเชิด
เด็กและเยาวชน	วสันต์ บุญยัง บอล ไร่รักษา ขวัญ ผลรักษ์ วันชัย บุญประภา เอกชัย บุญไทรยะกระระถัน จอมพรหมณน เซษฐอุ้นเรือน ประธาน วังมนตรี อภิศิลป์ หอมทอง ญฐนันท์ อินทุทรัพย์ กรรณิการ์ ทะมะละ กัณนิรมย์ ทะมะละ ณทวีร์ สดคมขำ รพีแพรว สดคมขำ สุกัญญา กลิ่นแมน รุจนวนรธ ปิยะพงษ์ รักษา ปิยะพงษ์ ชาญวิทย์ ดิงทับ อมรเดช รากทอง จิรายุ มูลศรี ประยูร บุญเลิศ พุฒเจ้ แซ่ปาง วชิรินทร์ รอดนิตย์ จิรัฐติ คุณนาม วิไลวรรณ สายแวว จิตรภาวี ศุภลักษณ์ พีรณี ศุภลักษณ์ สันติ เนียมคำ ไพฑูรย์ แซ่เตียว จินตนาการ มณีรัตน์ อภิศักดิ์ กรมแสง มานิตย์ หวังช่วยกลาง พงษ์เดช อุดร ศิวฉัตร สิงห์โต สนิท มณีรัตน์ ศิลปกร มณีรัตน์ โกวิทย์ ป่างรักชิต เยาวนาท สุนทร โยธิน เผือกผ่อง โอชา เนตรอุไรทิพย์ อรทัย แสนสวย กฤษดา รังสาคร ยุซุม ยอนถวิล เอกชัย ตงสาลี สรรพวัฒน์ ดีประเสริฐ ฟาริก ชำเซ็น ราชศักดิ์ รักสูงค์ มานาซ เซอร์ประยูร อนิรุตน์ ถนอมวงศ์ ธีรชัย ทะยีสล่า อานนท์ สุรงกุล กฤษติยา รังสาคร มาริก วิมานรัตน์ สมชาย ยะรังวงศ์ ประดับ เทพคุณ อิสรา เสกสุวรรณ สันทยา อับดุลฟาก๊ะ พิชัย นิยมธรรม อนันต์ สอนพรม กัมพล ดอกพุทท วชิระ ลีปริคณห์ วิภาณี ลีปริคณห์ สุนทรีย์ มโนรมย์ จูติพันธ์ แจ่มแจ้ง สรวุฒิ จันทรน้อย บราลี บุญน้อม บุญพิธิ บุญน้อม นริศรา แซ่ลิ้ม ศิริวรรณ ชุ่มสกุล ภรณ์ทิพย์ จันทรศิริ ซาติเชื้อ แจ่มแจ้ง ยงยุทธ ลัดคมขำ
รูปแบบ	ให้เด็กและเยาวชนเขียนภาพสดลงบนเฟรมขนาด ๑.๕๐ เมตร คูณ ๒.๐๐ เมตร ร่วมกับ ศิลปิน
บริเวณสถานที่	ทางทำอนุสรณสถาน ๑๔ ตุลา
วัน เวลา	วันที่ ๑๑-๑๒-๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เวลา ๑๔.๐๐ น.

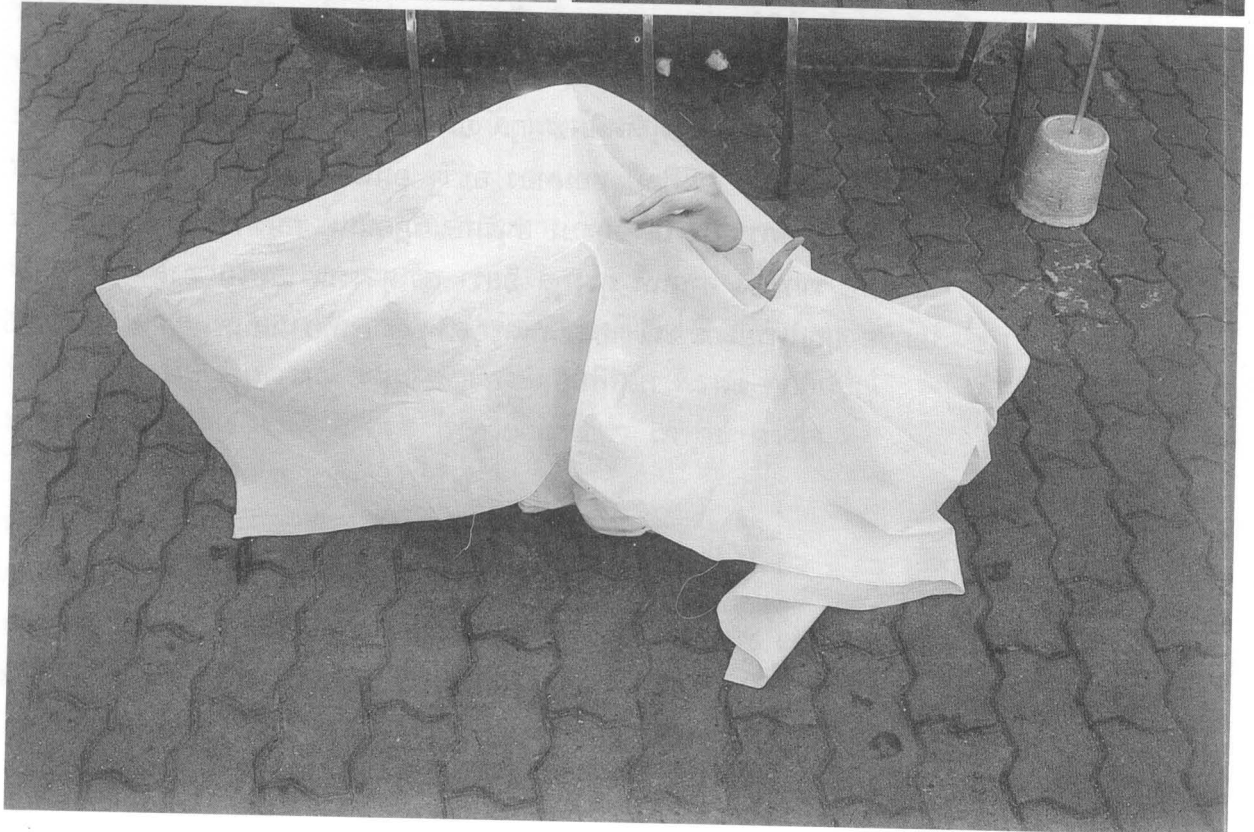
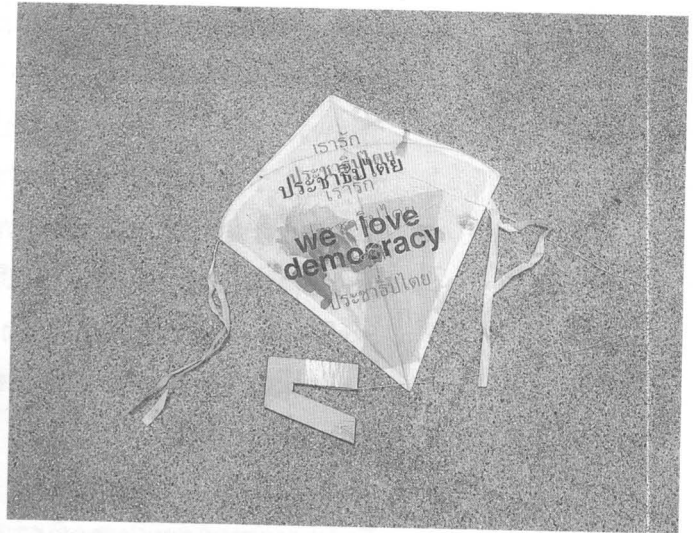

รายชื่อผู้แสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง
“ประชาธิปไตยในแง่งาม”
๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

- กระแสร์ บางพาน กมล ชาวบางงาม กัณนิรมย์ ทะมะละละ กัมพล ดอกพุดท
กรรณิการ์ ทะมะละละ กาญจน์ เสมาทอง กล้า กฤษดา รังสาคร กฤษติยา รังสาคร
ไกรสร ประเสริฐ โกวิทย์ ป่างรักขิต
- ขวัญ ผลรักษ์ เขมานันท์ แอปไซสง เข้มเพชร ระหว่างงาน
คัทสระ คัง คณะปีฟลอร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (นิสิตวิชาเอกจิตรกรรมและศิลปะภาพพิมพ์ปี ๓) ครอบครัวหอมทอง
- มนา วีระเดชะ
- เฉษฐา คงสมมาศ จุมพล อภิสุข จิตรกรวิ ศุภลักษณ์ จินตนาการ มณีรัตน์
จิรัช มัทธนากร จิรัชติ คุณนาม จิรายุ มุลศรี
- ชนะ ล้อแสงทอง ชัชกุล เมฆสุวรรณ ชัยวัฒน์ วรรณานนท์ ซาลี ไธทอง
ชาติเชื้อ แจ่มแจ้ง ชาญวิทย์ ดึงทับ ชุมชนบ้านครัว ชุมชนศิลปะวัฒนธรรมมกค
โชคชัย ตักโพธิ์ ไชยงค์ บุบผากลิ่น
- ลูติพันธ์ แจ่มแจ้ง ลูติพล สุวรรณกุลสง
- ฅมอพรหมณน เซษฐอนเรือน
- ณฐพรรณ นารณารานนท์ ณัฐนันท์ อินทุทรัพย์ ณัฏวีร์ สดคมข่า
- ดนุชา สลึงค์ ดินป่า จิวัน ดุจเดือน ผลิศักดิ์
- ดนุพล เอนอ่อน
- ถนอม ชากัดดี ถาวรรัตน์ สมรรคจันทร์
- ทวี รัชนิกร ทศนัย เกตุชลา ทิพวรรณ นากละมัย หุยเจ้ แซ่บ่าง เทียนชัย แซ่เป้
- ธวัชชัย หอมทอง ธาณินทร์ ดันตระกูล ธีรชัย หะยีสลา ธรรมศักดิ์ บุญเชิด
- นริศรา แซ่ลิ้ม นฤพนธ์ ชุตีวรรณโสภณ นิรันดร์ ไพจิตร นันทพร ชื่นกระโทก
นัยนัล ศรีวิชัย นงศ์ลักษณ์ เหล่าวอ นนทศักดิ์ ปาณะสารทูล นพรัตน์ โชคชัยชุตีกุล
นพวรรณ สิริเวชกุล
- บัณฑิต โคตรมณี บราลี บุญน้อม บุญพิธิ บุญน้อม บุญยิ่ง เอ็มเจริญ
บอล ไร่รักษา
- ประดับ เทพคุณ ประเทือง เอ็มเจริญ ประธาน วังมนตรี ประยูร บุญเลิศ
ปรีดา ชี้อตรง ปรียานุช สุดประเสริฐ
- พดุงศักดิ์ คชสำโรง พเยาว์ บุตรสำราญ พัฒนา ช่างแก้ว พิชัย นิยมธรรม
พิทักษ์ ปิยะพงษ์ พิไลวรรณ ใจสุข พิระพงษ์ กุลพิศาล พีราณี ศุภลักษณ์
เพชรรัตน์ หอมทอง พงษ์เดช อุดร ไพฑูรย์ แซ่เตียว ไพฑูรย์ ดวงใจ
ไพโรจน์ สโมสร ไพศาล เปลียนบางช้าง
- ฟาริก ชำเซ็น
- ภรณ์ทิพย์ จันทรศิริ ภักดี ลิ้มพงษ์ ภักดี อมรพัฒนกุล
- มงคล เปลียนบางช้าง มณวิภา เต็มปิยกุล มานะ ภูพิชิต มานาซ เซอร์ประยูร
มานิตย์ หวังช่วยกลาง มาริก วิมานรัตน์ มีชัย ธนวัฒน์กุล มุลนิตติวงประทีป
ไมตรี หอมทอง

- ยงยุทธ ลัดคมขำ ยศนันท์ แย้มเมือง ยุชฌม ยอนถวิล โยธิน เพ็ญผ่อง
เยาวนาท สุนทร
- รพีแพรว สดคมขำ รวิกาญจน์ บ่วงดักใจ รักษา ปิยะพงษ์ รัตน์สุตา เส็งเจริญ
ราชศักดิ์ รักสูงค์ ริหารโสภาส รุจนรณ ปิยะพงษ์ โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง
ปทุมธานี โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา โรงเรียนปากช่องนครราชสีมา
โรงเรียนพระแม่มาลีดินแดง โรงเรียนพระแม่มาลีพระโขนง
โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง โรงเรียนสงวนหญิงสุพรรณบุรี
โรงเรียนสุเหร่าศาลาลอย โรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี
- ล้วน เขจรศาสตร์
- วชิระ ลิปิรณห์ วสันต์ บุญยัง วสันต์ สิทธิเขตต์ วันชัย บุญประภา
วัฒนโชค ตฤณเดชะ วรณวิภา บุญยสุรัตน์ วรณา พิเชฐพฤกษา
วิจิตร ภูชาติเกรียงไกร วิชุกร ตั้งไพบูลย์ วิภาณี วิปริณห์ วิไลวรรณ สายแหว
วิทยาลัยช่างศิลป์ วิสิฐ จำเริญวิวัฒน์ วีระวงศ์ จัมปโสม วรสาร จอมทะรักษ์
- ศศิธร ตั้งคโณบล ศักดิ์สิน เกษมสันต์ (ม.ล.) ศิริวรรณ ชุ่มสกุล ศิลปากร มณีรัตน์
ศิวัตร สิงห์โต ศรีรุ่ง มนุสิทธิผล ศรีสกุล หอมทอง
- สนทยา อับดุลฟากะ สนาม จันทรเกาะ สมชาย ยะรังวงศ์ สมชาย วัชรสมบัติ
สมศักดิ์ ศิริตรานนท์ สรศักดิ์ ทิมคลับ สถาพร ไชยเศรษฐ์ สนิท มณีรัตน์ สว่าง
เจริญपालะ สรวุฒิ จันทรน้อย สันติ เนียมคำ สรรพวัฒน์ ดีประเสริฐ สาธิต เทटना
สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย สิงห์น้อย พุสสวัสดิ์สถาพร เสรี ชีระวัฒนสกุล
สุกัญญา กลิ่นแมน สุนทรีย์ มโนรมย์ สุนทรียา โลหะวิจารณ์ สุธี คุณาวิชยานนท์
สุรัชย์ เอกพลากร สุพันธ์ กระจ่างเพ็ญ สุโรจนา เศรษฐบุตร สุวัธ ปันทะนันท์
สุวรรณ เมธาพิสิฐ สุวิสา ธรรมประทีป
- หงษ์จร เสน่หังามเจริญ หวังซีซิง ھرรษา คำสวน
- อนันต์ สอนพรม อติรุจ หิตติมาดากุล อนิรุตน์ ฅนอมวงศ์ อนินท์ บุญโนโทก
อภิศักดิ์ กรมแสง อภิศิลป์ หอมทอง อธิรัฐ อนันต์ประเสริฐ
อดุลย์พันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา อนุรักษ์ ชัยอนันต์ อนุรักษ์ เป้าสิงสาย
อมรเดช รากทอง อานนท์ สุรงกุล อิสรา เสกสุวรรณ เอกชัย ตงสาลี
เอกชัย บุญไทรยะกระระณี โอชา เนตรอุไรทิพย์ อรทัย แสนสวย อำนาจ กลิ่นประชา

บันทึกจากสื่อสิ่งพิมพ์บางส่วน

ค

ศิลปกรรมกลางแจ้ง ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย หัวข้อ “ประชาธิปไตยในแง่มุม” เริ่มขึ้นตั้งแต่ เวลา ๒๓.๐๐ น. ของวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ กลุ่มคน ๑๕ คนแต่งกายธรรมดา กลุ่มทับอีกชั้นด้วยผ้าขาวเคลือบขบวนพิธีจากลานปรีดี ธรรมศาสตร์ มาถึงอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเพื่อประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หนึ่งในคณะนำสายสิญจน์สีขาวพันรอบอนุสาวรีย์ มีเสียงเคาะจังหวะของฆ้อง เสียงขลุ่ย และแสงไฟริบหรี่จากตะเกียง ขับให้บรรยากาศขมขื่นลึกซึ้งดีลึกลับแนวคิดในการบายศรีครั้งนี้ก็เพื่อมอบสิ่งดีๆ สร้างความรู้สึกที่ดี ที่เป็นมงคลให้แก่สิ่งซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตยเช่นเดียวกับการผูกข้อมือบายศรีสู่ขวัญที่เราทำให้แก่กัน ปิดท้ายคืนนั้นด้วยการแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบแสงสีเสียงในชุด “ภควัทคีตา” ที่สื่อเรื่องสันติภาพเช่นเดียวกับเจตนารมณ์ของนายปรีดี

ผลงานศิลปะกลางแจ้งเกิดขึ้นในมโนทัศน์ร่วมสมัย ที่มองความสัมพันธ์และความเหลื่อมซ้อนระหว่างศิลปะต่างสาขา ระหว่างศิลปะกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ระหว่างศิลปะกับชุมชนและสังคม ระหว่างศาสตร์ศิลปะกับองค์ความรู้ที่แตกต่าง และศิลปะกับการบูรณาการความรู้

โดยความคิดดังกล่าว กลุ่มศิลปะการแสดงร่วมสมัยก็มีแนวคิดไม่แตกต่างไปจากกลุ่มทัศนศิลป์ร่วมสมัยเช่นกัน

กรณีศิลปะการแสดงชุด “ภควัทคีตา” โดย ศัสสุระ คัง ชีระวัฒน์ มุลวิไล กลุ่มศิลปินนานาชาติ ร่วมกับคณะบีฟลอร์ คณะนักดนตรีของ อานันต์ นาคนคง ที่แสดงผลงานของตนบริเวณฐานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยกลางถนนราชดำเนิน ตอนเที่ยงคืนของวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ในงานเฉลิมฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ นั้น ถือเป็นภาพสะท้อนของวงการศิลปะการแสดงร่วมสมัยอีกมุมความคิดหนึ่ง

ศิลปะการแสดงชุดดังกล่าวที่ศิลปินเลือกบริเวณฐานอนุสาวรีย์ เป็นเวทีเปิดสำหรับการแสดง การนำ “ภควัทคีตา” ที่ชวนให้คิดถึงและตีความไปถึงการต่อสู้เพื่อให้หลุดพ้นจากพันธนาการจากการกดขี่ และความยุติธรรมประเภท

แม้การต่อสู้จะแพ้ฝ่ายสู่ความตาย ประตูลสวรรค์ก็เปิดรับ

แม้มีชัย ก็หมายถึงชัยชนะของคนส่วนใหญ่ในแผ่นดิน

จึงนับเป็นศิลปะการแสดงที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความเชื่อมโยงระหว่างประวัติศาสตร์กับปัจจุบัน ศิลปะการแสดงกับบริบทของสังคม ไม่เพียงแต่เท่านั้น การให้ความสำคัญต่อดนตรีประกอบที่มีบรรยากาศแบบตะวันออก ในท่วงทำนองแบบ อินเดีย ชวา และไทย การออกแบบจัดแสง การนำเสนอแบบทำรำที่ผสมผสานการลำดับเรื่องราว

สิ่งดังกล่าวได้กลายเป็นภาพรวมของความคิดและความตั้งใจ ที่นำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับวงการศิลปะการแสดงและผู้ประกอบการแสวงหาสิ่งใหม่

● ● ● ● ●

๑๑

๑๑ พฤษภาคม ผู่เต๋ปุ่นพลาสเตอร์สีขาวราว ๕๐๐ ตัว เข้ายึดพื้นที่ริมทางเท้าหน้าร้านอาหารสีแดง มุมอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ชวนให้คนที่เดินผ่านไปมาสงสัยว่าเต่าเหล่านี้มาจากไหน ป้ายแสดงตอนที่ระบุชื่อผลงานว่า “ประชาธิปไตยแบบ เต่า เต่า” ระบุว่าเต่าเหล่านี้ข้ามถนนมาจากอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย นำเสนอแนวคิดที่ประชาธิปไตยไทยมีอายุถึง ๖๕ ปีแล้ว

แต่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง สะท้อนพฤติกรรมคนไทยส่วนใหญ่ที่ขาดการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

แต่เหล่านั้นเป็นหนึ่งในผลงานศิลปะการจัดวางของศิลปกรรมกลางแจ้ง “ประชาธิปไตยในแง่มุม” ที่จัดแสดงระหว่างวันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตั้งแต่ทางเข้าหน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณ จนถึงบริเวณสถานที่ก่อสร้างอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลาสี่แยกคอกวัว รวมทั้งลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยมุ่งหมายให้เป็นรูปแบบการแสดงศิลปะและวัฒนธรรมที่เปิดกว้างสำหรับประชาชนทุกคน ใช้ศิลปะเป็นสื่อให้ประชาชนเข้าใจอุดมคติของนายปรีดีในเรื่องประชาธิปไตยและสันติภาพ มีถนนราชดำเนิน ถนนประวัติศาสตร์ของประชาธิปไตยเป็นบรรยากาศแวดล้อม งานนี้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากคณาจารย์ นักศึกษา และศิลปินอิสระจากทั่วประเทศ

^๒
ห้องเรียนห้องนี้มีฟ้าเป็นหลังคา หน้าห้องเป็นถนนสายใหญ่ มีอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นกระดานดำ ส่วนนักเรียนมีตั้งแต่เด็กวัยประถม นักเรียน นักศึกษา ไปจนถึงแม่ค้า ข้าราชการ ไปจนถึงคุณตำรวจจราจรแวะเวียนเข้ามานั่งโต๊ะเรียนที่นี้อย่างไม่ขาดสาย

สุธี คุณาวิชยานนท์ ศิลปินและอาจารย์คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร เปิด “ห้องเรียนประวัติศาสตร์ (ถนนราชดำเนิน)” ขึ้นในงานแสดงศิลปกรรมกลางแจ้ง ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย บริเวณทางเข้าด้านหน้าบริษัทเมืองโบราณโดยการนำโต๊ะเก้าอี้นักเรียนจำนวน ๑๓ ชุด กระดาษ ดินสอดำ ดินสอสี และดินสอเทียน เชื้อเชิญให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานศิลปะด้วยการนำกระดาษที่เตรียมไว้ให้ทาบบนโต๊ะไม้ซึ่งแกะสลักเป็นภาพบุคคลสำคัญที่มีบทบาททางด้าน

ประชาธิปไตย รวมทั้งข้อความสำคัญในประวัติศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องของการต่อสู้เพื่อที่จะได้มาซึ่ง “ประชาธิปไตย”

สุธี กล่าวถึงแนวความคิดในการทำงานชุดนี้ว่า “ถนนราชดำเนินเป็นสถานที่ที่มีประวัติศาสตร์ในตัวเองมากมาย ทั้งพิธีหลวง พิธีราษฎร์ ผ่านเหตุการณ์หลายหลากไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง เรือกรรเชียงประชาธิปไตย การประท้วงมีทั้งการนองเลือด น้ำตา และรอยยิ้ม ครบทุกรส โดยเฉพาะด้านการเมือง ถนนสายนี้จึงเหมือนกับเป็นห้องเรียนประวัติศาสตร์ในตัวเอง” แทนที่จะให้เรียนประวัติศาสตร์กันในห้องเรียนสี่เหลี่ยม ศิลปินจึงนำโต๊ะเก้าอี้ออกมาตั้งอยู่ริมถนนโดยหันหน้าเข้าหาอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย อาศัยร่มเงาของต้นไม้ริมถนน และเปิดเป็นห้องเรียนประวัติศาสตร์จริงๆ (แต่ไม่

เครื่องเขียนแบบในโรงเรียน) โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อ “บนโต๊ะไม้แต่ละโต๊ะ ผมแกะข้อความและรูป ที่มีความหมายเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์การเมือง เน้นเรื่องประชาธิปไตย ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ มาจบที่เหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” พฤษภาคม ๒๕๓๕” ข้อความที่ยกมาอ้างอิงส่วนมากเป็นถ้อยแถลงของบุคคลสำคัญ เช่น พระองค์เจ้าปฤษฎางค์ ราชทูตไทยในยุโรปสมัยรัชกาลที่ ๕ ถวายพระราชสาส์น ถึงรัชกาลที่ ๕ แนะนำไทยควรจะต้องปรับปรุงประเทศให้มีความเจริญพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัยมากขึ้น ถ้อยคำที่ยกมาคือ “ประเทศเป็นของราษฎรทุกคน” ข้อความสำคัญที่ปรากฏบนโต๊ะไม้ซึ่งมีความสำคัญมากอีกประโยคหนึ่ง ก็คือข้อความที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระราชทานเมื่อครั้งสละราชสมบัติ ซึ่งศิลปินแกะเป็นลายพระหัตถ์ และพระบรมสาทิสลักษณ์ ผู้คนที่เข้ามาแวะเวียนห้องนี้สามารถใช้กระดาษที่เตรียมไว้ให้หาบบนโต๊ะใช้ดินสอสีฝนลงไปก็จะได้ข้อความและรูปตามแบบที่ศิลปินแกะสลักไว้บนโต๊ะซึ่งแต่ละตัวก็มีเรื่องราวที่ไม่ซ้ำกันเลย “เด็กที่เขามาร่วมกิจกรรม บางคนก็เล็ก เกินกว่าที่จะเข้าใจประวัติศาสตร์ช่วงนี้ แต่ก็สนุกกับการได้ทำ ได้สร้างภาพ บางคนก็อ่านไปด้วยก็ถือว่าได้ความรู้ไปด้วย”

ศิลปินกล่าวสำหรับภาพที่เห็นระหว่างที่ห้องเรียนเปิดอยู่ริมถนนระหว่างวันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ที่ผ่านมาเป็นภาพที่น่าประทับใจ เด็กพากันหอบม้วนกระดาษมาวาดศิลปินที่พวกเขาเรียกกันอย่างเต็มใจว่า “อาจารย์” บางคนก็ว่าหนูยังทำได้ไม่ครบทั้ง ๑๓ ภาพเลย ตำรวจจราจรที่แวะเวียนมาหลังจากปิดดูแลความเรียบร้อยบนถนนหนทางก็อดหมวกมาช่วยหับกระดาษที่เด็กๆ กำลังฝนไม่ให้ปลิวไปไหนแถมยังช่วยแนะวิธีฝนดินสอให้ได้ภาพคมชัด “เป็นงานที่สนุก เพราะตัวงานมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคนดูตัวคนทำงานเองก็มีปฏิสัมพันธ์กับคนดูด้วย เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนคนที่เข้ามาดูเข้ามาทำเป็นคนทุกระดับ โดยส่วนตัวแล้วตั้งแต่แสดงนิทรรศการศิลปะมาไม่เคยมีคนมาดูงานมากมายหลายหลากขนาดนี้ มีทั้งเด็ก แม่ค้า พระภิกษุ ตำรวจ นักเรียน นักศึกษา สาวออฟฟิศ ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร คนขายของ คนแก่ ป้า ยาย ตา ล้วนแล้วแต่เป็นผู้คนที่อยู่ในวงกว้างไม่เฉพาะแต่ผู้คนในวงการศิลปะเป็นงานศิลปะที่ไม่ได้แสดงให้พวกเดียวกันดูเหมือนกับที่มักจะได้รับการค่อนข้างอด” น่าเสียดายที่ห้องเรียนประวัติศาสตร์ (ถนนราชดำเนิน) เป็นเพียงการนำเสนอผลงานทางศิลปะ เพราะถ้าหากมีห้องเรียนประวัติศาสตร์ที่เปิดสอนกันจริงบนถนนสายนี้ การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์โดยเฉพาะช่วงประชาธิปไตยของชาติไทย

คงจะมีสีสัน และให้ความรู้สึกที่ดีกว่าในโรงเรียนไม่น้อยเลยทีเดียว

ปริเวณริมทางเท้าสี่แยกคอกวัว หน้าสถานที่ก่อสร้างอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ คือที่เขียนภาพสด

เพื่อนเด็กของเราอยู่ที่นั่น ลุงๆ อาๆ ศิลปินชื่อดังอาทิ อาจารย์ประเทือง เอมเจริญ ทวี รัชนิกร พัทธกษ ปิยะพงษ์ วสันต์ สิทธิเขตต์ ฯลฯ รวมถึงคณาจารย์ และพี่ๆ นักศึกษาจากสถาบันศิลปะพร้อมหน้ากัน

“ประชาธิปไตยในแง่มุม” คือหัวข้อรวมของการแสดงศิลปกรรมกลางแจ้ง ใครถนัดแสดง แสดงใครถนัดวาด มาทางนี้ ป้ายแดดร้อน แต่ศิลปินไม่กลัวร้อน เด็กยิ่งสนุกใหญ่ ต่างคนต่างที่ บางคนมากับครอบครัว บางกลุ่มมากับคุณครูจากมูลนิธิต่างๆ ก็มี

ส่วนที่มีรอยอยู่แล้วครบถ้วนคือ สี พู่กัน ถังน้ำ และกระดานขนาดใหญ่ ที่ต้องพกมาเองคือจินตนาการความคิดสร้างสรรค์

วาดเดี่ยวก็ได้ วาดหมู่ก็ได้ จับคู่กับศิลปินก็ยังเพลิน

บรรยากาศน่ารักเขียวละ รุ่งใหญ่รุ่งเล็ก หรือกันจุงจุงๆ ว่าประชาธิปไตยในแง่มุมควรเป็นยังไงน่าระดมสมองแล้วก็ลงมือกันถ้วนคนใหญ่แนะนำเทคนิค แต่งเติมเสริมให้ คนเล็กวาดไป วาดอะไรไม่มีใครว่า แค่น้ำสีก็ได้แล้ว ก็มันจินตนาการของหนู ไม่มีครูให้คะแนนซะหน่อย

หุ่เมกกันสุดฝีมือ พี่ ๆ รุ่งโตขึ้นมาหน่อย สะท้อนประชาธิปไตยผ่านรูปร่างซัดๆ อย่างต้นไม้ ดอกไม้ รูปคนในความคิด

ระหว่างเด็กๆ ทำงาน กำลังใจเพียบทั้งจากพ่อแม่พี่น้องไทย และจากกลุ่มฝรั่งมังแขกนักท่องเที่ยวที่ตระเวนอยู่ย่านนั้น แวะเวียนชะโงกหน้ามามองกันเกือบทุกคนแหละ สนใจจริงจังว่านี่งานอะไร พอรู้ก็ชื่นชม ชมใคร ชมเด็กนักวาดนะสิ

ฟังเพื่อนพูดบ้าง ด.ช.ณัฐนันท์ อินทุทรัพย์ นักเรียน ๗ ขวบ ร.ร.สุหะวาศาลาลอย บอกว่า “ผมวาดรูปคนกำลังหยิบดอกไม้ เป็นการแสดงถึงความรักครับ” สร้างสรรค์ได้น่าชื่นใจนักเชียว

ฝ่ายสาวน้อย ๑๕ หนักรวี สนมขำ จาก ร.ร.สงวนหญิงสุพรรณบุรี ว่ารู้ประวัติของท่านปรีดี จากการอ่านหนังสือและดูนิทรรศการที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และที่มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ก็เพราะชอบ ที่สำคัญคือยังได้วาดภาพร่วมกับ อ.ประเทือง เอมเจริญด้วย

คุณพ่อของน้องเป็นคนพาน้องมาร่วมงานใหญ่ครั้งนี้ “อยากให้ลูกๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและอยากให้ลูกสนใจในเรื่องการเมือง”

มาถึงหนุ่มขวัญ พลรักษ์ อายุ ๑๒ จาก ร.ร. ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา รายนี้บอกสั้นๆ ได้ความว่ารูปที่วาดคือรูปประชาธิปไตยครับ

ที่พูดยาวคือ “ครูตั๋ย” ของขวัญ ซึ่งบอกว่ามูลนิธิมีการสอนศิลปะให้กับเด็กๆ อยู่แล้ว โดยบางครั้งจะพาออกไปวาดรูปนอกสถานที่ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ อย่างเช่นประวัติศาสตร์ และศิลปะยังช่วยให้เด็กๆ ได้คลายเครียดจากปัญหาที่มีอยู่

“เด็กจะรู้คร่าวๆ เรื่องประชาธิปไตยจากที่อาจารย์สอน ตรงนี้เป็นการดึงเขาเข้ามาร่วมกิจกรรมของบ้านเมืองกับศิลปินอาชีพ เราในฐานะผู้ใหญ่ต้องพยายามให้ข้อเสนอ ข้อคิดแก่เขา ศิลปะคือความจริง ความงาม ถ้าทุกคนใกล้ชิดกับศิลปะ จิตใจก็จะละเอียดอ่อนขึ้น แม้กระทั่งผู้บริหารประเทศก็จะมีสติปัญญา สามารถแยกแยะชั่วดี สร้างประชาธิปไตยที่ถูกต้อง ศิลปะสามารถชักนำจิตใจเด็กให้ละเอียดอ่อน ล้ำลึกชั่วดีได้ง่ายกว่าคนที่ห่างศิลปะ” อาจารย์นิรันดร์ ไพจิตร กล่าวขณะที่ร่วมวาดภาพกับเด็กๆ

ความสำเร็จของการจัดงานแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง ประชาธิปไตยในแง่มุม ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย อยู่ที่ได้เผยแพร่ผลงานทางศิลปะกับการเมือง สู่สายตาประชาชนทั่วไป ซึ่งได้รับการตอบรับจากประชาชนผู้สนใจอย่างกว้างขวาง การจัดงานศิลปะบนทางเท้า ถนนราชดำเนิน อันมีประวัติเกี่ยวข้องกับการเมืองไทย หลายยุคหลายสมัยเป็นที่น่าสนใจชม ผลงานศิลปะเหล่านี้เกิดขึ้นจากความคิดและการสร้างสรรค์งานของผู้รักศิลปะจำนวนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คน มีทั้ง ศิลปินอาวุโส ศิลปินอิสระ คณาจารย์และนักศึกษาศิลปะจากหลายสถาบันการศึกษา รวมไปถึงเด็กและเยาวชนผู้รักศิลปะ สามารถแยกเป็นผลงานศิลปะประเภทต่างๆคือ ศิลปะสื่อการแสดงจำนวน ๑๖ ชุด ศิลปะการจัดวางจำนวน ๓๕ ชิ้นงาน การเขียนภาพสดขนาด ๑.๕๐ เมตร คูณ ๒.๐๐ เมตร จำนวน ๒๐ ภาพ ผลงานศิลปะเหล่านี้หลายชิ้นงานมีความโดดเด่นเป็นพิเศษ สอดคล้องเหมาะสมกับหัวข้อและพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ ทำให้ประชาชนผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกลึ้นตาตื่นใจ และอย่างน้อยบางส่วน ได้ทำให้เห็นว่า ผู้รักการสร้างสรรค์งานศิลปะได้พยายามทำหน้าที่ของตัวเองต่อการพัฒนาประชาธิปไตยไม่น้อยไปกว่าผู้อื่น

ข้อมูลจาก

- หนังสือ “สารคดี “ ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๘๔ ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๔๓ คอลัมน์ “สารคดีบันเทิง” โดย เพ็ญศิริ จันทรประทีปฉาย
- หนังสือ “มติชนสุดสัปดาห์” ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๑๐๓๕ ประจำวันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๓ คอลัมน์ “ศิลปวิจารณ์” โดย อำนาจ เย็นสบาย
- หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ” กรุงเทพวันอาทิตย์” ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๔๒๖๖ (๑๙๙) ประจำวันอาทิตย์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓ คอลัมน์ “แกเลอรี” โดย พี-พี
- หนังสือพิมพ์ “ข่าวสด” ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓๔๕๔ ประจำวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ คอลัมน์ “สื่อกับเยาวชน” โดย พีสุริย์รัตน์

ขอบคุณ

- กรุงเทพมหานคร
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การไฟฟ้านครหลวง
- สำนักงานเขตพระนคร
- สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
- สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
- ศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่น
- มูลนิธิเด็ก
- มูลนิธิดวงประทีป
- มูลนิธิไชยวัฒนา
- มูลนิธิ ๑๔ ตุลา
- บริษัท เอส แอนด์ พี
- บริษัท สยามวาลา
- บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)
- บริษัท แปลนอากิเตค
- ห้องอาหารเวลล์
- โรงเรียนสตรีวิทยา
- ร้านอาหารเมธาลัยศรแดง
- บริษัท เมืองโบราณ
- CAFE DEMOC
- BOOK AVENUE
- โชว์รูม BENZ (ถนนราชดำเนิน)
- บริษัท วิริยะ
- บริษัท ชนบุรีประกอบยนต์
- สำนักพิมพ์ดอกเบี๋ย
- เซเว่น อีเรฟเว่น (ถนนราชดำเนิน)
- ห้องอาหารมาเรีย
- สถานที่จำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (ข้างอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ๑๖)
- ธนาคารออมสิน (สาขาถนนราชดำเนิน)

บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง ประชาธิปไตย
ในแง่มุม ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย จัดทำขึ้นภายหลัง
การแสดงนิทรรศการได้ผ่านพ้นไปแล้ว คณะผู้จัดทำพยายามรวบรวม
ข้อมูลต่างๆ เท่าที่สามารถทำได้เพื่อต้องการให้เป็นบันทึกของกระบวนการ
สร้างสรรค์ทางศิลปะของผู้เข้าร่วมงาน ให้ได้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาศิลปะ
กับการเมืองศิลปะกับสังคม ถือเป็นหลักเขตบ่งบอกถึงพัฒนาการ
ในบริบทของศิลปกรรมไทยร่วมสมัยด้วยเช่นกัน

ชื่อหนังสือ บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง ประชาธิปไตยในแง่มุม ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย
จัดแสดงเมื่อ วันที่ ๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ สถานที่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางเข้าถนนราชดำเนินกลางตั้งแต่หน้าร้านอา
หารเมธาลัยศรีแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณไปจนถึงบริเวณสี่แยกคอกวัว จัดโดย อนุกรรมการฝ่ายศิลปวัฒนธรรมในคณะกรรมการ
จัดงานฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ร่วมกับ สถาบันปรีดี พนมยงค์
จัดทำโดย ฝ่ายศิลปกรรม สถาบันปรีดี พนมยงค์ เลขที่ ๖๕/๑ อาคารสถาบันปรีดี พนมยงค์ ซอยทองหล่อ ๑-๓ ถนนสุขุมวิท
๕๕ แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๓๘๑๓๘๖๐-๑ โทรสาร ๓๘๑๓๘๕๕ จัดพิมพ์เมื่อ
เดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ พิมพ์จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม พิมพ์ที่ โรงพิมพ์พันธ์ุ พิมพ์ลิขิต เลขที่ ๕๔๙/๑ ซอยเสนานิคม ๑ ถนนพหล
โยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๕๗๙๑๔๓๓, ๕๗๙๓๓๕๒ โทรสาร ๕๖๑๑๔๓๓

ลิขสิทธิ์หนังสือเป็นของสถาบันปรีดี พนมยงค์ ภาพและข้อความในหนังสือเล่มนี้สามารถนำไปตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อการศึกษา หรือเผยแพร่ต่อ
สาธารณะได้โดยไม่ต้องขออนุญาต